

Buletin lunar
al CNPF – luna
februarie, 2020

2

Decizii ale Consiliului
de administrație al Comisiei
Naționale a Pieței Financiare

2

Criza amenință companiile
cu insolvență. Bilanțurile
băncilor, sub presiune

4

Șeful statului a venit cu un mesaj către cetățeni în Săptămâna Patimilor

Președintele Igor Dodon a venit cu un îndemn către cetățeni în Săptămâna Patimilor și în ajunul slujbelor de Înviere a Domnului, să respecte în continuare regulile impuse de autorități și să nu se expună riscului de infectare pentru ei și cei apropiați. Declarația a fost făcută de președintele țării luni, la finele ședinței de lucru cu speakerul Zinaida Grecianii și premierul Ion Chicu, comunică MOLDPRES.

“În această săptămână să încercăm să fim mai buni, să nu uităm de tradițiile noastre strămoșești, dar, în același timp, vă îndemn să fim foarte precauți. Slujbele din această săptămână vor avea loc în toate bisericile din Republica Moldova, iar îndemnul din partea autorităților este să stați acasă, să fiți alături de cei dragi și să nu-i supuneți riscului”, a spus Dodon.

Conform deciziilor Sinodului Bisericii Ortodoxe din Moldova, Sfânta Liturghie pascală va avea loc doar cu participarea slujitorilor și a personalului bisericesc, care ajută la oficierea serviciilor divine. În cazul comunităților monahale, doar cu participarea obștii mănăstirești. Creștinii sunt îndemnați să înalțe rugăciuni de acasă, având posibilitatea să urmărească slujba la posturile TV și radio.

Sinodul a decis că Focul Haric va fi

adus de la Ierusalim sâmbătă, 18 aprilie, și va fi distribuit delegațiilor eparhiilor din cadrul Mitropoliei la Aeroportul Internațional Chișinău, iar ulterior va fi repartizat prin protopopiate fiecărei parohii.

“Celebrarea sărbătorii Paștelor Blajinilor se va amâna pentru datele de 6, 7 și 8 iunie 2020,

PAȘTE FERICIT!

Stimați colegi și participanți ai pieței financiare nebankare, Vă aducem cele mai sincere felicitări cu prilejul Sfințelor Paști. Vă adresăm cu această ocazie urări de sănătate și prosperitate.

Aprecieri înalt eforturile și abnegația pe care le depuneți pentru consolidarea și modernizarea pieței financiare nebankare, contribuind, astfel, la dezvoltarea economiei și creșterea bunăstării statului nostru.

Vă dorim noi împliniri și succese profesionale notorii. Domnul să Vă aibă în pază, încălzindu-Vă sufletele cu nepieritoarea Lumină a Învierii.

Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Dragi cititori, colegi și parteneri!

Cu sentimente de profund respect și bucurie, Vă felicităm din toată inima cu ocazia sărbătorilor de Paști!

Vă urăm împlinirea tuturor speranțelor, pace, prosperitate, bunătațe și dragoste!

Echipa ziarului Capital Market

Curs valutar
15.04.2020

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.8541
EUR	1	19.5368
UAH	1	0.6566
RON	1	4.0429
RUB	1	0.2431

CAPITAL Market**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

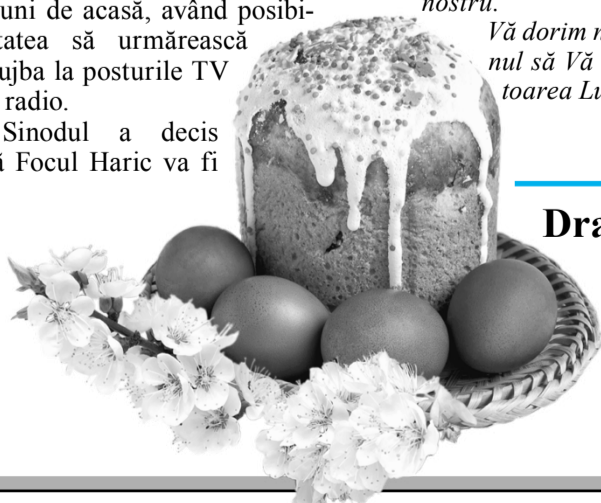
În atenția societăților pe acțiuni, participanților profesioniști ai pieței financiare nebankare, abonaților și cititorilor!

În legătură cu situația dificilă din țară din cauza amenințării cu răspândirea noului tip de coronavirus (COVID-19), IP Ziarul Capital Market informează că versiunea tipărită a ziarului va fi disponibilă în principal, doar pentru abonați. Ceilalți cititori pot procura versiunea electronică a ziarului sau, la încheierea perioadei de carantină, vor putea cumpăra versiunea tipărită la redacția IP Capital Market.

De asemenea, publicația amintește că pentru a reduce riscul de infecție, IP Capital Market solicită prezentarea materialelor pentru publicare prin intermediul poștei electronice și efectuarea plăților fără numerar.

Scrisorile și documentele destinate redacției pot fi lăsate la Serviciul pază al CNPF (intrare din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 77).

**Informații suplimentare pot fi obținute
la nr. de telefon: 022 22 77 58 și 069 66 67 16.**

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA SECUNDARĂ

În lunile ianuarie-februarie 2020, pe piața secundară au fost efectuate 2264 tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 69,89 mil. lei raportate la 1,12 mil. valori mobiliare, volumul acestora înregistrând o descreștere cu 816 mil. lei sau de 92,11% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (Tabelul nr. 1).

Ponderea tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară în februarie 2020, după volumul tranzacțiilor și după numărul acestora, este reflectată în Diagrama nr. 1 și Diagrama nr. 2.

Totodată, în luna februarie 2020, pe piața secundară, CNPF a aprobat un prospect al ofertelor de preluare benevolă a valorilor mobiliare (Tabelul nr. 2).

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ

În februarie 2020, pe piața reglementată au fost efectuate 34 tranzacții în volum de 14,42 mil. lei raportate la 0,12 mil. valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în luna februarie 2020, ponderea maximă după volum a revenit tranzacțiilor de vânzare-cumpărare în volum de 13,42 mil. lei sau 93,07% din volumul total al tranzacțiilor pe piața reglementată.

Totodată, tranzacțiile urmare a ofertelor publice pe piața secundară au constituit 1,00 mil. lei sau 6,93% din volumul total al tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată (Diagrama nr. 3).

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN AFARA PIEȚEI REGLEMENTATE SAU MTF

Conform rapoartelor prezentate de către entități, în februarie 2020 în afara pieței reglementate sau MTF au fost efectuate 331 de tranzacții în volum de 15,23 mil. lei raportate la 0,43 mil. unități de valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF, ponderea maximă după volum a revenit tranzacțiilor de vânzare-cumpărare care au constituit 12,76 mil. lei sau 83,77%, respectiv alte tranzacții (moștenire, donație, succesiunea valorilor mobiliare în urma reorganizării persoanei juridice acționar etc.) – 2,47 mil. lei sau 16,23% din volumul total al tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF (Diagrama nr. 4).

Comisia Națională a Pieței Financiare:

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77, tel. (37 322) 859 401, www.cnpf.md

Direcția generală dezvoltare instituțională și relații externe: tel. (37 322) 859 430

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 2 • 2020

PIAȚA DE CAPITAL

Diagrama nr. 1 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, februarie 2020 (după volumul tranzacțiilor)

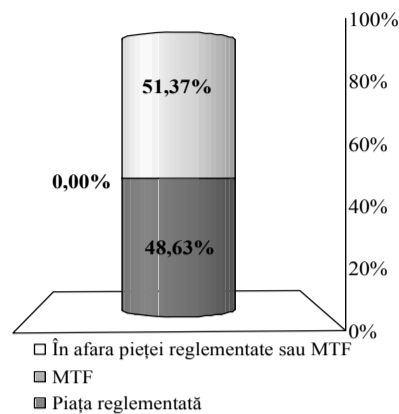

Diagrama nr. 2 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, februarie 2020 (după numărul tranzacțiilor)

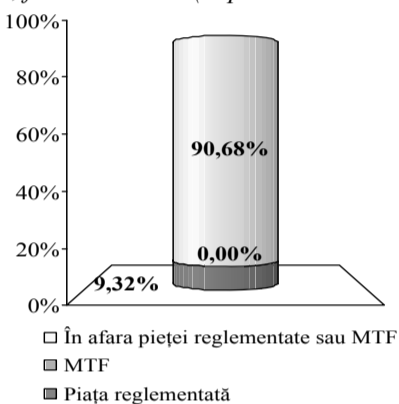

Diagrama nr. 3 Structura tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată în luna februarie 2020

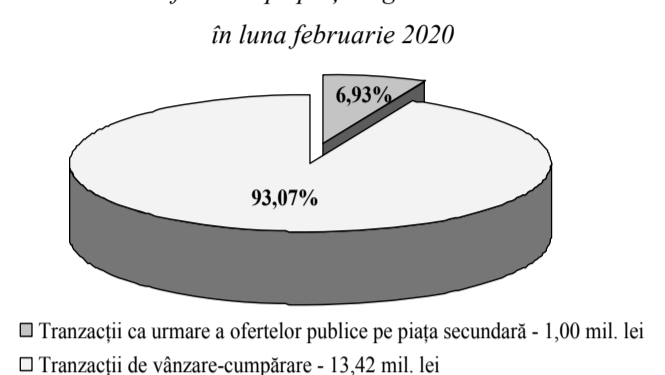
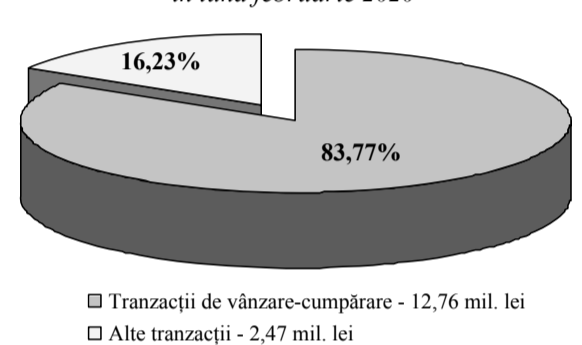

Diagrama nr. 4 Structura tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF în luna februarie 2020

Tabelul nr. 1 Indicatorii privind volumele tranzacțiilor cu valori mobiliare corporative înregistrate în ianuarie-februarie 2019-2020

Ianuarie-februarie	Piața reglementată		Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)		Tranzacții în afara pieței reglementate sau MTF		Total piața secundară	
	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei
2019	16	760,9	31	1,16	199	123,83	246	885,89
2020	72	27,21	0	0	2 192	42,68	2264	69,89

Tabelul nr. 2 Ofertele de preluare benevolă derulate în luna februarie 2020

Hotărârea CNPF	Data publicării în monitorul oficial	Denumirea ofertantului	Date despre valorile mobiliare ce constituie obiectul ofertei			
			Denumirea emitentului	Valoarea nominală lei	Preț propus lei	Nr. de acțiuni ce constituie obiect al ofertei
nr. 5/2 din 10.02.2020	14.02.2020	Kristev Simion, Kristev Maria SC „MANMAL” SRL, FIRMA: STALEVA” SRL, „VINIA TRAIAN GROUP” SRL	SA „VINIA TRAIAN”	50,00	27,00	16 298

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 7 aprilie 2020, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare nebancale, mai cu seamă:

I. REGLEMENTARE

• Regulamentul privind situațiile financiare specializate ale entităților care desfășoară activitatea de asigurare și/sau reasigurare. Documentul stabilește modul de întocmire a unor rapoarte incluse în raportările periodice de supraveghere prevăzute de cadrul normativ adițional, precum și obligația de transmitere către autoritatea de supraveghere a unor dări de seamă suplimentare în scop statistic și de supraveghere, perfectate pe baza evidențelor contabile și tehnico-operative. Acest set de raportări are menirea să contribuie la extinderea bazei de date relevante evidenței activelor, capitalului și obligațiilor entităților pentru elaborarea situațiilor financiare specializate. Prima raportare conform Regulamentului, urmează a fi prezentată pentru situația din 31 decembrie 2020.

II. AUTORIZARE

• Înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance a Agentului de Asigurare „100 SOLUȚII” SRL;
• Eliberarea companiilor fiduciare „BV Fiduciar Invest” SA, „Econ-Renaștere” SA și „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA a acordului prealabil pentru procurarea valorilor mobiliare de stat;
• Avizarea înregistrării de stat privind constituirea OCN „EX-PRES-CREDIT” SRL (aprobată la adunarea generală a asociaților din 06.03.2020).

III. RECOMANDARE

• În condițiile declarării stării de urgență (Hotărârea Parlamentului nr. 55 din 17.03.2020) și având în vedere necesitatea menținerii viabilității participanților la piața financiară nebancale, CNPF a recomandat acționariatului și managementului companiilor de asigurare, precum și fondatorilor și administratorilor organizațiilor de creditare nebancale să nu recurgă la decizii aferente distribuției dividendelor și altor forme de distribuire a capitalului. Totodată, autoritatea de supraveghere a îndemnat asigurătorii să stăruie asupra implementării unui plan complex de măsuri anti-criză, iar organizațiile de creditare nebancale să se focalizeze pe revizuirea prevederilor contractuale în privința termenului de scadență a plăților și acordării de facilități/înlesniri debitorilor, prin neaplicarea penalităților sau dobânzilor de întârziere, respectiv implementarea unor politici relaxante în raport cu beneficiarii de produse non-bancare.

În cadrul ședinței ordinare din 14 aprilie 2020, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare nebancale, mai cu seamă:

I. REGLEMENTARE

În contextul stării de urgență, prin derogare de la prevederile actelor normative aferente reglementării raportării de către participanții profesioniști la piața asigurărilor, CNPF a dispus prelungirea:

• până la 29 mai 2020, a termenului de prezentare și de publicare a Raportului cu privire la auditul situațiilor financiare aferente anului 2019 și a Raportului/opinia actuarului care a făcut parte din echipa de audit;
• până la 1 septembrie 2020, a termenului de prezentare a Ra-

portului asupra constatrilor efective aferente auditului în scop de supraveghere pentru anul 2019 în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;

• până la 5 luni de la încheierea anului financiar, a termenului de publicare pe pagina web oficială a asigurătorului a situațiilor financiare individuale și/sau consolidate auditate complete (inclusiv notele explicative) și Raportul de audit corespunzător;
• până la 15 mai 2020, a termenului de prezentare a rapoartelor specializate ale asigurătorilor, intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări, aferente trimestrului I, 2020.

II. AUTORIZARE

• Avizarea înregistrării de stat a statutului AEI „HÎRTOPUL MIC” (aprobat la adunarea generală repetată a membrilor din 01.03.2020) în redacție nouă;
• Expriarea acordului pentru desemnarea dnei Galina Buga, dlui Gheorghe Ciobanu și dlui Eduard Calancea în calitate de membri ai Consiliului Companiei de Asigurări „GARANȚIE” SA, cu eliberarea avizului corespunzător;
• Înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance a Agentului de Asigurare „MC ASIGUR” SRL, cu persoanele cu funcții de răspundere – dnul Golub Victor (administrator) și dna Drumea Alina (contabil-șef);
• Avizarea prin coordonare a tranzacției speciale de vânzare-cumpărare a 171.411 valori mobiliare emise de BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA, pentru înregistrare în condițiile legislației;
• Eliberarea companiilor fiduciare „BV Fiduciar Invest” SA, „Econ-Renaștere” SA și „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA a acordului prealabil pentru procurarea valorilor mobiliare de stat.

III. SUPRAVEGHERE

• CNPF a decis să suspende plata contribuției anuale la Fondul de compensare a investitorilor, pentru perioada de gestiune 2019, având în vedere că la situația din 31.12.2019, Fondul respectiv are acumulate mijloace care asigură plata compensației în limita plafonului de compensare.

Serviciul de presă al CNPF

Atunci când ne comparăm cu alte țări, trebuie să ținem cont că avem economii de dimensiuni diferite

Speranța și încrederea cu care ne începem ziua și aceeași speranță cu care tragem cortina serii peste ziua trăită e că, sigur, va fi bine. Criza care a prins în cleștele sale economia lumii ne lasă să vedem și să înțelegem care sunt părțile slabe în teatrul lumii și ne obligă să identificăm soluțiile.

Gradul în care au fost afectate economiile diferă de la o țară la alta și este în strictă dependență de potențialul fiecăreia dintre aceste țări, de rezervele pe care le are, de nivelul de organizare și educație a populației, de abordările pe care le aplică și, evident, de responsabilitatea cu care fiecare dintre guvernările statelor afectate își tratează cetățenii.

În principiu, majoritatea statelor, ale căror economii au fost zdruncinate de efectele crizei pandemice, etapează situația, una din primele trepte fiind efectuarea unor prognoze reale în ceea ce privește impactul asupra propriilor economii. Fiecare dintre state face asemenea prognoze pe cont propriu, dar paralel, instituțiile internaționale, precum Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, agențiile internaționale, își au propriile prognoze și analize.

Cu doar câteva zile înainte de a atinge cifra de o mie de persoane contaminate cu Covid-19, conducerea țării estima, în cadrul unei analize a economiei naționale, pierderi de peste șapte miliarde de lei "în condițiile unei reduceri în mărime de trei la sută a Produsului Intern Brut". În principiu, nu e atât de mult, însă trebuie să cităm și remarcă pe care o fac autorii estimării – "în condițiile unui scenariu optimist". În mod tradițional, reducerea PIB-ului vine după căderi semnificative la exporturi, consum, inactivitatea unor producători cu contribuții importante, dar același fenomen este însoțit de anumite creșteri ale cotei șomajului, de reducerea investițiilor. Republica Moldova a întreprins și întreprinde anumite măsuri în vederea evitării concedierii angajaților, fie că este vorba de sectorul bugetar, fie că e vorba de zona privată a economiei. Aducem aminte doar partea de contribuție oferită de stat în scopul amortizării efectelor șomajului tehnic asupra salariiștilor, iar cât privește investițiile, guvernul s-a pronunțat în favoarea continuității, în măsura posibilităților, desigur, a investițiilor, așa cum acestea nu doar garantează păstrarea locurilor de muncă existente, dar și permit identificarea unor oferte pentru cetățenii recent reveniți la baștină.

Prognozele Băncii Mondiale pentru economia Moldovei anticipă scăderi comparabile. Plasată în ansamblul țărilor din regiune, Republica Moldova va resimți ca și consecință a sistării activităților economice-cheie pierderea de venituri, cu șansa de a recupera această cădere abia în anul 2021. Pe de altă parte, BM este gata să constate că dacă problemele legate de domeniul sănătății vor persista și "după trimestrul doi al anului 2020, impactul COVID-19 va avea efecte mai severe, care vor duce la o recesiune mai profundă și la pierderi de lungă durată în ceea ce privește producția și locurile de muncă. Se preconizează

că economia se va redresa în 2021, pe măsură ce economia globală se ameliorează în urma pandemiei".

Banca Mondială finalizează un program de activități pentru a ajuta Moldova să gestioneze și să diminueze impactul crizei, inclusiv prin intermediul unui proiect de urgență în valoare de 57,4 milioane dolari SUA, menit să sprijine necesitățile imediate ale sectorului sănătății în combaterea pandemiei, dar și să susțină gospodăriile și lucrătorii care-și pierd locurile de muncă, prin acordarea acestora de indemnizații de ajutor social.

Tot zilele acestea autoritățile au anunțat că, în cel mai scurt timp, la Chișinău va ajunge mult discutatul credit oferit de Federația Rusă în valoare de 200 milioane de dolari, bani care vor fi utilizați inclusiv pentru finanțarea unui pachet de măsuri orientat spre susținerea agenților economici.

Pe acest fundal general cu "salvări" care fac coadă la porțile spitalelor, există tentația unor comparații între starea economiei Republicii Moldova și a altor țări, inclusiv a statelor care formează pilonul de bază al economiei mondiale. Aceste comparații sunt potrivite mai ales pentru a putea explica de ce unele țări operează cu miliarde în vederea constituirii fondurilor de relansare și de ce alte state, inclusiv Moldova, pune pe masă sume mult mai mici. Este vorba despre dimensiuni diferite, ca economii și, în consecință, ca pierderi generate de criza pandemică.

Exemplificăm prin a spune bunăoară că închiderea magazinelor din Italia pune sub semnul incertitudinii 12 procente din PIB-ul țării, iar acostarea la țarm a gondolelor Venetiei, a turismului deci, poate lăsa PIB-ul peninsulei fără alte șase la sută. Unde mai pui că cele o mie de miliarde de dolari care "pică" din comerțul exterior sunt puse în pericol de un banal strănut auzit la Roma, Milano sau Torino.

Dar și mai sonore sunt datele legate de China. Despre dimensiune vorbim: fiecare al cincilea dolar produs pe planetă, este produs în China; 27,3 trilioane de dolari din cele 141,86 trilioane ale globului, atât înseamnă China. În primele luni ale anului curent, balanța comerțului exterior chinezesc marchează un deficit de peste 7 miliarde de dolari și asta după un excedent de aproape 50 de miliarde de dolari în decembrie 2019. Exporturile celui mai mare exportator mondial au scăzut cu 17 la sută în perioada ianuarie-

februarie 2020. Cele mai optimiste prognoze indică o recesiune cel puțin tehnică (scădere de PIB pentru două trimestre consecutive).

De ce ne preocupă căderea Chinei? Pentru că nu este izolată, ea influențează în mod esențial și necrușător comerțul mondial: a șasea parte din exporturile și importurile planetei sunt din China și merg spre China.

Tot de dimensiunea economiei nu trebuie să uităm și atunci când ne raportăm la pachetele de sprijin oferite de guvernele altor țări sau la pachetele de relansare, de repornire a întreprinderilor. Iată cu cine ne comparăm:

Japonia a decis direcționarea a circa 20 la sută din PIB. Italia – câte 500 de euro pentru fiecare producător privat, Spania – 100 miliarde de euro drept garanții de stat pentru companii. Germania – 50 de miliarde de euro pentru micul business, 500 miliarde de euro pentru capitalizarea companiilor mari. Franța – 45 miliarde de euro din bugetul de stat pentru compensarea salariilor angajaților, garanții de stat pentru creditele companiilor în valoare de 300 miliarde de euro. SUA – câte 1200 de dolari pentru fiecare matur și 500 de dolari pentru copii, 367 miliarde de dolari credite pentru micul business, 454 miliarde de dolari pentru întreprinderile mari. În Marea Britanie statul compensează 85 la sută din salariile angajaților care pot rămâne fără lucru.

Cifrele sunt impunătoare, însă ne vedem obligați să facem apel la prudență atunci când forțăm anumite comparații. Republica Moldova are desigur resurse limitate, iar orice exagerare care ar depăși capacitățile existente duce la urmări destul de dramatice. În acest sens, efortul în vederea identificării fondurilor necesare este unul comun în care se regăsesc partenerii tradiționali ai Republicii Moldova, inclusiv Comisia Europeană care s-a arătat pregătită să ofere asistență financiară Republicii Moldova în valoare de 87 milioane de euro pentru acoperirea necesităților imediate și pentru depășirea consecințelor de lungă durată provocate de criza epidemiologică.

Cert e că pentru ca toate aceste cifre să se poată materializa în bani, locuri de muncă, afaceri prospere și țări cu bugete nesufocate de deficit, pentru ca toate acestea să fie posibile, e necesar să ajungem în dimineața unei zile în care ne-am putea apropia unul de altul. La propriu.

Constantin OLTEANU

În atenția emitenților de valori mobiliare

În contextul declarării stării de urgență conform Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17.03.2020 (situația epidemiologică prin infecția cu COVID-19) și a măsurilor instituite prin Hotărârea Parlamentului prenotată, precum și prin Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în vederea asigurării aplicării conforme a prevederilor legislației sectoriale ce vizează activitatea emitenților pe piața de capital, aducem la cunoștință că prin Hotărârea CNPF nr. 14/4 din 27.03.2020 „Cu privire la modificarea unor termene ce vizează activitatea emitenților pe piața de capital” s-a decis asupra următoarelor:

1. Dezvăluirea informației de către emitenții de valori mobiliare aferente perioadei de gestiune 2019, prin publicarea și prezentarea raportului anual, se realizează, potrivit pct. 26 alin. (7) din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale (nr. 3 din 23.03.2020), în termen de până la 29 mai 2020.

2. Adunarea generală anuală a acționarilor în anul 2020 se desfășoară în cel mult două luni ulterioare datei de 29.05.2020 – dată prescristă pentru prezentarea situațiilor financiare pentru anul 2019 sau, în caz de revizuire a acesteia, a oricărei alte date, stabilite de Comisia pentru Situații Excepționale.

Concomitent relatăm că abordările în cauză se regăsesc și în pct. 6 și pct. 7 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 14 din 06.04.2020, care poate fi consultată la adresa <https://cancelaria.gov.md/ro/node/6463>.

În atenția participanților profesioniști pe piața de capital

În contextul declarării stării de urgență conform Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17.03.2020 (situația epidemiologică prin infecția cu COVID-19) și a măsurilor instituite prin Hotărârea Parlamentului prenotată și prin Dispozițiile emise de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, ca măsură de prevenire a încălcării obiectivelor de reglementare în domeniul pieței de capital, stabilite la art. 5 din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, precum și în scopul neadmiterii unor situații ce ar pune în pericol viața și sănătatea, dar și lezarea drepturilor acționarilor minoritari, aducem la cunoștință că, prin Hotărârea CNPF nr. 14/11 din 27.03.2020 „Cu privire la măsurile aferente cererilor de retragere obligatorie a valorilor mobiliare” s-a decis:

Prin derogare de la dispozițiile pct. 122 și pct. 122¹ din Regulamentul privind ofertele publice de cumpărare aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 33/1 din 16.06.2015, CNPF, în perioada stării de urgență, nu va aviza cereri de retragere obligatorie a valorilor mobiliare.

Banca Comercială „Moldindconbank” S.A.

Aduce la cunoștință acționarilor și investitorilor că dezvăluirea informației prevăzute de legislația privind piața de capital, se efectuează prin plasarea acesteia pe propria pagină web oficială a băncii <http://www.micb.md/informatia-valori-mobiliare-ro/> și prin intermediul Mecanismului oficial de stocare a informației <https://emiten-nsi.market.md/ro/>.

De asemenea, informația privind evenimentele specificate la pct. 28 subpct. 3), 5) și 15) din Regulamentul cu privire la dezvăluirea informației de către emitenții de valori mobiliare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 7/1 din 18.02.2019, se dezvăluie suplimentar prin publicarea unui avis în ziarul „Capital Market”.

În atenția acționarilor Mobiasbanca – OTP Group S.A.

STIMATE ACȚIONARI!

Mobiasbanca – OTP Group S.A. anunță că, în conformitate cu Decizia nr. 14 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova din 06.04.2020, prin Hotărârea Consiliului Băncii din 13 aprilie 2020 a fost abrogată Hotărârea Consiliului Băncii din 25 februarie 2020 privind convocarea Adunării Generale Anuale a Acționarilor din 28 aprilie 2020.

Informații suplimentare puteți obține la tel. 022 812 431; 0 22 812 438.

Comitetul Executiv al băncii

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00022249111050MDL

BC "Victoriabank", S.A., fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul

de vedere al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se

permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

Sectorul IT rămâne a fi unul dintre domeniile cele mai dinamice ale economiei. Este un lucru care nu mai trebuie să fie demonstrat prin vorbe. Cifrele vorbesc de la sine. Ponderea sectorului IT a ajuns la 7 la sută din Produsul Intern Brut. Iar ultimele date ale Băncii Naționale privind conturile internaționale ale Republicii Moldova în 2019 constată o „creștere semnificativă a exporturilor de servicii de informatică (+32,1 la sută), care în anul 2019 au depășit exporturile de băuturi alcoolice”.

Se mai afirmă că anume companiile IT s-ar putea adapta mai bine la noua criză provocată de pandemie. Și că managerii acestor companii sunt pregătiți într-o mai mare măsură să-și restructureze afacerile, să vină cu noi abordări. Există aproape o părere generală că anume companiile IT vor evita „internarea” pe timp de criză, adică nu-și vor opri activitatea. Și se mai crede că anume acest domeniu își va resuscita afacerile.

Ei bine, realitatea e că și companiile IT suferă pe timp de criză. O confirmă un studiu realizat de Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC pe un eșantion de 91 de companii.

Astfel, majoritatea participanților la studiu au menționat că principalele dificultăți cu care se confruntă în urma pandemiei sunt suspendarea contractelor existente (25,3 la sută sau unul din patru contracte au fost suspendate), scăderea cu aproape o treime a cererii pentru serviciile IT și pentru produsele companiei, munca de acasă a angajaților (16,5 la sută), întârzierea plăților de la clienții existenți pentru serviciile prestate deja (11 la sută). Totodată, a scăzut cererea pentru servicii/produse specifice ale companiei (6,6 la sută), iar companiile acuză restricțiile de circulație impuse pe piața internațională (6,6 la sută), arată studiul ATIC.

Principalele provocări pentru următoarea perioadă, la fel de incertă ca și pandemia și criza care va urma, sunt reducerea veniturilor, la care au arătat 73,6 la sută din respondenți, optimizarea cheltuielilor administrative (60,4 la sută). Aproape jumătate (48,4 la sută) din respondenți spun că este necesară reducerea cheltuielilor pentru angajați. Studiul mai arată că printre alte dificultăți se numără incertitudinea referitor la ziua de mâine, reducerea veniturilor clienților, imposibilitatea tuturor angajaților de a lucra la distanță, lipsa personalului în oficiu, dar și capacitatea redusă de muncă, deoarece trebuie să îngrijească copiii.

Totodată, peste jumătate din reprezentanții companiilor IT au menționat cu certitudine că în perioada următoare se așteaptă la reducerea veniturilor. Mai optimiști sunt însă 17,6 la sută dintre respondenți care au răspuns că nu se așteaptă la reducerea veniturilor și 24,2 la sută au spus „probabil”.

Mai mult, pentru următoarele două trimestre, companiile IT și startup-urile din domeniu estimează că vânzările se vor reduce considerabil, după cum urmează:

- Cu 10% – 11,8% dintre respondenți;
- Între 10-20% – 25% dintre respondenți;
- Mai mult de 20% – 47,1% dintre respondenți;

Cererea pentru serviciile IT pe timp de pandemie a scăzut cu 27,5 la sută

- Cu 30% – 1,5% dintre respondenți;
- Cu mai mult de 30-40% – 1,5% dintre respondenți;
- Cu mai mult de 40% – 1,5% dintre respondenți;
- Cu 50% – 1,5% dintre respondenți;
- Cu 70% – 1,5% dintre respondenți;
- Cu 80% – 2,9% dintre respondenți.

Totodată, 1,5 la sută dintre respondenți au indicat că deja veniturile li s-au redus cu 97 la sută. La polul opus, câteva companii (1,5 la sută) au menționat că se așteaptă la creșterea veniturilor, iar această perioadă le poate aduce proiectele necesare pentru dezvoltarea afacerii.

Păstrarea locurilor de muncă este o altă problemă cu care se confruntă orice companie în aceste vremuri. Participanții la studiu, companiile IT, au răspuns că sunt în stare să mențină activitatea companiei și în același timp să-și onoreze plățile fără reducerea locurilor de muncă timp de o lună (11%), două luni (18,7%), trei luni (27,5%), o perioadă mai lungă de

timp (29,7%), deloc (9,9%), șase luni sau doar cu condiția tăierilor salariale de 70% (1,1%).

Situația de criză cere acțiuni potrivite pentru ajustarea procesului de muncă la noua realitate. Astfel, de la instituirea stării de urgență, companiile IT au adoptat o serie de măsuri ce au ca scop depășirea dificultăților cauzate de pandemie. Printre acestea se numără: implementarea politicii privind regimul de lucru la distanță (93,4 la sută), măsuri de siguranță și protecție (44 la sută), optimizarea cheltuielilor administrative (37,4 la sută), optimizarea salarizării (18,7 la sută). La fel, printre alte măsuri adoptate de companii au mai fost menționate și reducerea bugetelor pentru toate departamentele și înghețarea salariilor de către un număr infim de companii.

Ce soluții cred companiile că le vor fi utile în perioada următoare? Participanții la studiu au menționat că principalele măsuri care i-ar putea ajuta să depășească criza ar fi retur-

narea unei părți din taxele plătite, suport din partea statului pentru menținerea angajaților în timpul șomajului tehnic, granturi sau împrumuturi pentru dezvoltarea de noi produse, amânarea scadenței pentru plata impozitelor. Managerii se așteaptă, de asemenea, la finanțarea companiilor mici și mijlocii din partea partenerilor externi de dezvoltare, care la rândul lor pot oferi împrumuturi, reducerea impozitelor și stimulente pentru contractele de închiriere, scăderea costurilor fixe, a celor administrative, reducerea prețurilor pentru chirie. De asemenea, facilități fiscale pentru rezidenții parcurilor IT, suport guvernamental pentru optimizarea costurilor pentru menținerea angajaților, credite avantajoase cu garanții externe.

La studiul realizat de ATIC au participat 91 de companii, dintre care 46,2 la sută au mai puțin de 10 angajați, 35,2 la sută numără până la 50 de oameni, 7,7 la sută au până la 100 de lucrători, 6,6 la sută – până la 200 și 4,4 la sută dintre firme oferă locuri de muncă pentru mai mult de 200 de persoane.

Până la izbucnirea pandemiei provocate de coronavirusul de tip nou, 62,6 la sută dintre companiile participante la studiu elaborau servicii și produse destinate piețelor internaționale și 13,2 la sută – pentru piața locală. La fel, 24,2 la sută dintre respondenți au indicat că în portofoliul de clienți erau reprezentanți locali și externi.

Vlad BERCU

Criza amenință companiile cu insolvență. Bilanțurile băncilor, sub presiune

Pe lângă amenințările sectorului de sănătate, pandemia globală va avea un impact nefast și asupra economiilor globale. Or, Republica Moldova nu este ferită în condițiile în care o parte din companii vor intra în insolvență, iar debitorii persoanele fizice ar putea avea probleme la rambursarea împrumuturilor. Acest lucru ar putea pune presiune pe bilanțurile băncilor, dar și pe majorarea ratei creditelor neperformante.

În prezent, sectorul bancar al Republicii Moldova este bine capitalizat pentru a face față crizei. Dispune de suficiente lichidități ca să susțină businessul și populația.

De asemenea, „poziția externă a țării prezentată de rezervele valutare e destul de confortabilă, cu active de circa 3 mldr. USD sau cel puțin 5 luni de import. Cu toate acestea, unii clienți ai băncilor cu greu vor face față crizei sau se vor ciocni cu falimentul la etapa ulterioară. Acest fapt inevitabil va extinde volumul de credite neperformante, numărul cazurilor de insolvență și portofoliile companiilor de colectare a creanțelor. De asemenea, reducerea cererii interne ar putea determina ajustarea prețurilor unor active (ex. imobile) ce va pune și mai multă presiune pe bilanțurile băncilor. În cele din urmă, băncile ar putea fi reticente în refinanțarea/restructurarea unor credite, iar prima de risc cerută pentru finanțarea guvernului ar putea crește pe fondul înrăutățirii situației finanțelor publice și condițiilor economice generale”, susțin economiștii de la Expert Grup.

Pentru a nu permite înrăutățirea situației, dar și atenuarea efectelor cauzate de pandemia COVID-19, pentru a menține băncile suficient de bine capitalizate și stabile, banca centrală recomandă băncilor să nu distribuie dividende către acționari, dar și alte forme de distribuire a capitalului.

“Capitalul conservat poate fi utilizat pentru a absorbi eventualele înrăutățiri ale calității portofoliului de credit și a sprijini finanțarea mediului de afaceri și a populației. În acest context, băncile sunt încurajate să continue să promoveze politici adecvate privind recunoașterea

și acoperirea expunerilor neperformante și să efectueze o planificare solidă a capitalurilor și a lichidităților, precum și o gestiune robustă a riscurilor”, se arată în mesajul BNM.

Ultimele date ale BNM relevă că soldul datoriei la credite neperformante ca pondere în soldul total al datoriei la credite după 2 ani de evoluție ascendentă, înregistrează o tendință de diminuare de la 18,5% în luna noiembrie 2017 (când a fost atins nivelul maxim) până la 8,1% în luna februarie 2020. Diminuarea ponderii creditelor neperformante se explică prin faptul că băncile au aplicat unele proceduri noi (separarea activelor „bune” de cele „rele” etc.), care au condus la reducerea stocului acestora.

REDUCEREA SIMULTANĂ A CERERII ȘI OFERTEI DE BUNURI

“Practic asistăm la o reducere simultană atât a cererii, cât și a ofertei de bunuri și servicii. Unele sectoare înregistrează o reducere semnificativă a activității economice, în timp ce altele cu greu fac față restricțiilor impuse. În lipsa unor măsuri decisive de intervenție, economia reală riscă să se confrunte rapid cu o scădere drastică a volumului vânzărilor, o reducere a ratei de ocupare și, implicit, creșterea șomajului. Investițiile private se vor reduce, atenția antreprenorilor fiind orientată pe asigurarea cheltuielilor curente și menținerea pe cât posibil a angajaților calificați. De asemenea, există riscul apariției unor blocaje în lanțurile de aprovizionare, dar și în relația furnizori-clienți. Toți vor trebui să-și asume o parte din pierderi, de

la producători până la proprietarii de magazine, birouri, bănci, furnizori”, este de părere Adrian Lupușor, directorul Expert Grup.

Potrivit lui Lupușor, BNM ar trebui să mențină rata de bază la un nivel inferior și eventual să reducă treptat norma rezervelor obligatorii pentru a stimula reducerea dobânzilor în economie și a majora infuzia de lichidități. BNM deja a anunțat reducerea ratei de bază cu 1,25 p.p. până la 3,25% și a normei rezervelor obligatorii pentru depozitele în lei cu 2,5 p.p. până la 38,56%. Totuși, în actualul context, este necesară o relaxare mai pronunțată a politicii monetare, în special prin reducerea normei rezervelor obligatorii până la 15%, fapt ce ar disponibiliza automat circa 10 miliarde MDL. Cadrul inflaționist permite relaxarea politicii monetare, însă chiar și o creștere a nivelului inflației peste ținta BNM constituie o problemă mai puțin acută comparativ cu repercusiunile potențiale ale crizei asupra stabilității macrofinanciare, or anume acesta ar trebui să fie principalul obiectiv al BNM în perioada crizei.

Ba mai mult, în vederea susținerii canalizării lichidităților din sistemul bancar în economia reală, este necesară emiterea de garanții de stat pentru creditele care finanțează fluxul de numerar acordate companiilor a căror activitate a fost sistată de măsurile restrictive stabilite pentru perioada stării de urgență. Mecanismul de emisie a acestor garanții ar putea urma exemplul programului “Prima Casă” inclusiv în ceea ce privește compensarea unei părți din dobândă.

PERFORMANȚA ECONOMICĂ, RUINĂ DE CRIZĂ

Economia este sensibilă la șocurile externe, deoarece Republica Moldova nu dispune de resurse minerale și este dependentă de exporturi. Acest lucru poate fi observat la cererea pentru produse prelucrate în regim lohn (cablaje, textile). Aceste ramuri depind direct de industria automotive din țări, precum România și Germania sau cea textilă din Italia. Or, potrivit expertului financiar Viorel Gârbu, care a relatat pentru *infodebit.md*, pronosticurile indicatorilor macroeconomici pentru anul curent presupun o creștere a acestui indicator de ordinul a 3,8%, implicit, în condițiile unor mărimi comparabile a prețurilor (inflație 0%), economia națională se anticipează să crească cu aproximativ 8 mldr. lei. Incapacitatea atingerii acestei performanțe economice semnifică stagnarea nivelului de bunăstare economică a cetățenilor țării, dar și ratarea unor venituri suplimentare ale bugetului de stat. În cazul unui impact semnificativ al crizei epidemiologice care ar duce la stagnarea economiei naționale, veniturile bugetului consolidat central din impozite, taxe, contribuții și prime de asigurări obligatorii vor rata sume de ordinul a 2,3 mldr. lei în condițiile puterii de cumpărare a leului moldovenesc din anul trecut. Este imperativ necesar pentru autoritățile naționale să minimizeze impactul crizei epidemiologice, evitând transformarea acesteia într-o criză economică și socială de lungă durată. Importanța acestei acțiuni constă nu doar în perspectiva unor venituri fiscale ratate în anul curent, ci și, îndeosebi, în faptul că odată aduse în faliment, întreprinderile sau chiar sectoarele strategice ale economiei naționale vor reveni la nivelul de dinaintea crizei într-o perioadă lungă de timp.

Totodată, FMI spune că deși, până la moment, Covid-19 a afectat în special sistemele de sănătate din economiile avansate, piețele emergente și țările în curs de dezvoltare ar putea fi afectate de o combinație de crize – medicală, economică și financiară. Multe dintre aceste țări vor avea nevoie de suport pentru a-și consolida răspunsul la criză, pentru a restabili locurile de muncă și creșterea economică într-un timp cât mai scurt.

Victor URSU

Piața muncii: Fiecare a șasea persoană vrea să-și schimbe locul de muncă din cauza salariului mic

Forța de muncă a Republicii Moldova, care include populația ocupată plus șomerii, a constituit 887,7 mii persoane în anul 2019, potrivit datelor Biroului Național de Statistică. Totodată, fiecare a șasea persoană declară că ar fi dorit să schimbe situația în raport cu locul actual de muncă, pe motiv că nu este satisfăcută de nivelul remunerării, potrivit datelor Biroului Național de Statistică.

Deși câștigul salarial în termeni reali a crescut cu 8,9%, majorarea în raport cu inflația a fost de doar 4,3%. Cei mai prost plătiți rămân angajații din agricultură – 5300 de lei, iar cele mai mari salarii le ridică angajații din telecomunicații – aproape 17600.

FIECARE A CINCEA PERSOANĂ ACTIVEAZĂ ÎN AGRICULTURĂ

Din distribuția persoanelor ocupate după activitățile economice, rezultă că fiecare a cincea persoană activă în sectorul agricol (20,4%). Ponderea activităților non-agricole, în tr. IV 2019, a fost de 79,6%. Persoanele ocupate în industrie au constituit 14,4%, în construcții – 6,6%, iar în sectorul servicii au activat mai mult de jumătate din totalul persoanelor ocupate (58,6%). În repartizarea după forme de proprietate, 71,8% din populația ocupată, în tr. IV 2019, a activat în sectorul privat, iar 28,2% – în sectorul public.

Datele BNS mai arată că munca nedeclarată în rândul salariaților a constituit 6,2%. Practica de angajare fără perfectarea contractelor individuale de muncă (în baza unor înțelegeri verbale) este mai frecventă printre salariații bărbați (6,8%), decât salariații femei (5,7%). Cele mai mari ponderi ale salariaților, care lucrează doar în baza unor înțelegeri verbale, sunt estimate în agricultură (55,3%), comerț (15,1%), construcții (13,3%) și industrie (2,0%).

„Evenimentul definitoriu pentru indicatorii pieței muncii din Republica Moldova în anul 2019 a fost ajustarea cardinală a metodologiei Anchetei Forței de Muncă (AFM). Principalele schimbări operate la AFM de către Biroul Național de Statistică au ținut de ajustarea populației la datele recensământului din 2014 și excluderea din populația ocupată a categoriei „persoanele ocupate în gospodăria auxiliară (de pe lângă casă) cu fabricarea produselor agricole pentru consumul propriu al gospodăriei”. Schimbările acestea au dus la modificări semnificative ale multor indicatori cantitativi și calitativi ai pieței muncii, iar analiza acestora scot în evidență noi tendințe și opțiuni de politici”, se arată într-o analiză a Expert-Grup.

FORȚA DE MUNCĂ S-A CONTRACTAT

Conform datelor statistice aliniate la recensământul din 2014, forța de muncă în R. Moldova s-a contractat semnificativ. Populația ocupată s-a diminuat de la aproximativ 1,2 mil.

persoane în trimestrul I, 2017 la 930 mii persoane în trimestrul III, 2019 (date ajustate sezonier), deci s-a înregistrat o contractare de 22,5%. Numărul șomerilor, de asemenea, s-a diminuat aproximativ în aceeași proporție de 23% în perioada menționată. Analiza datelor deja ajustate pentru anii 2018-2019 permite nu doar analizarea numărului real al forței de muncă, dar și observarea noilor tendințe. Modificarea metodologiei nu a dus la o modificare momentană a cuantumului forței de muncă și stabilizarea ei ulterioară, dar a scos în evidență o nouă tendință de diminuare continuă a acesteia pe parcursul anului 2019. De exemplu, în trimestrul III, 2019 populația ocupată s-a contractat cu 15% față de anul precedent, ceea ce prezintă deja o nouă provocare pentru economia națională.

Astfel, ratele de ocupare și șomaj practic nu au suferit evoluții majore în perioada 2018-2019. Ratele de ocupare s-au majorat nesemnificativ în această perioadă până la 42-44% față de 40-41% în 2017 (ajustat sezonier). La fel și rata șomajului a oscilat în jur de 4% (ajustat sezonier) începând cu anul 2016. Ratele joase de ocupare și șomaj se datorează suprapunerii mai multor tendințe. Asupra ratei joase de șomaj a influențat creșterea economică și a cererii forței de muncă din partea agenților economici în ultimii ani, ceea ce se atestă și în dublarea locurilor vacante înregistrate la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă în perioada 2016-2019. De asemenea, nivelul scăzut al șomajului și al ratei de ocupare se explică prin creșterea ponderii populației inactive. Creșterea numărului populației inactive se datorează atât migrației externe (factorul principal), cât și îmbătrânirii populației (creșterea ponderii persoanelor de peste 60 de ani) și creșterii inactivității la unele categorii de populație (femei). Astfel, la prima vedere, schimbările cantitative pe piața muncii nu au dus la careva modificări esențiale în intensitatea utilizării forței de muncă, deoarece tendințele menționate persistă pe parcursul mai multor ani. Totodată, pentru a confirma veridicitatea acestor tendințe este necesar de analizat mai minuțios restul schimbărilor metodologice în cadrul AFM, ca factor care poate influența categoria populației active.

Pe lângă alinierea la rezultatele recensământului din 2014, un impact major asupra indicatorilor l-a avut excluderea din ocupare a gospodăriilor casnice care produc pentru consum propriu. Deoarece activitatea în cadrul gospodăriilor casnice este o ocupare informală, excluderea lor din statistica ocupării a dus la diminuarea automată a ocupării informale în R. Moldova. Astfel, conform noilor date statistice, ponderea ocupării informale, în totalul populației ocupate, în anul 2019 era în jur de 25%, fiind cu mult mai mică față de valorile de 38% înregistrate în 2018.

Potrivit Expert Grup, dacă excludem retrospectiv din statistica ocupării informale gospodăriile casnice care produc pentru consum propriu, observăm o dinamică distinctă de cea observată conform metodologiei vechi. Conform datelor recalculat, ponderea ocupării informale, deși rămâne la valori semnificative de aproximativ 25% în ultimii ani, nu a înregistrat o dinamică descendentă. Cum a fost menționat în ediția precedentă a MEGA, principalul catalizator al creșterii ocupării informale era activitatea în cadrul gospodăriilor casnice. Totodată, diminuarea „metodologică” a ocupării informale nu a rezolvat problema calității ocupării în R. Moldova, ci pur și simplu a transferat o parte a populației la indicatorii de intensitate a utilizării forței de muncă (populația inactivă). Revizuirea metodologiei AFM a scos în evidență și un decalaj mai mare dintre bărbați și femei pe piața muncii.

Conform datelor din metodologia veche, ratele de ocupare la bărbați erau puțin mai mari decât la femei. Astfel, în perioada 2016-2018, ratele de ocupare ale bărbaților (43-44%) în medie depășeau cu 3-5 p.p. pe cele ale femeilor (38-39%). După ajustarea metodologiei, discrepanța s-a majorat până la 8 puncte procentuale în 2019. Un nivel mai mare de inegalitate la capitolul de participare pe piața muncii poate să prezinte situația reală, dar poate fi și o creștere momentană cauzată de aspecte metodologice. Dacă în anul curent datele noi publicate vor arăta persistența decalajului majorat, va fi un semnal în plus privind ajustarea politicilor publice în vederea stimulării ocupării femeilor pe piața muncii.

Populația ocupată se va contracta cu aproximativ 9% față de anul precedent, excepție fiind numărul de salariați care va stagna în anul curent. Numărul femeilor ocupate va scădea mai rapid (-11% față de anul precedent) decât cel al bărbaților (-9%).

Expert Grup prognozează că ritmurile de diminuare a populației se vor tempera în raport cu anii 2018-2019, când scăderea a fost de peste 10% față de anul precedent, dar totuși tendința rămâne una îngrijorătoare. Calitatea acestei prognoze și anvergura depind însă de finalizarea calculului de ajustare metodologică de către BNS.

Un risc important pentru funcționalitatea economiei naționale este înăsprirea condițiilor pe piața muncii, care se datorează diminuării continue a ofertei din partea forței de muncă, care nu poate compensa creșterea cererii din partea agenților economici. Un indicator elocvent ce scoate în evidență amplificarea decalajelor dintre cererea și oferta forței de muncă este numărul locurilor vacante. În perioada 2016-2019, numărul acestora practic s-a dublat. Migrația externă a populației face să fie simțit deficitul nu doar a forței de muncă calificate, dar și a celei necalificate, ceea ce prezintă o constrângere pentru extinderea afacerilor și atragerea investițiilor.

Victor URSU

De la începutul sesiunii curente, au fost adoptate mai multe acte legislative în domeniile agriculturii, administrației publice, mediului, dezvoltării regionale

Prin modificarea și completarea Codului Contravențional, deputații au decis sancționarea utilizării și comercializării pungilor de plastic și a veselei de plastic.

A fost aprobat un proiect de lege care facilitează importul unor produse alimentare, în special, a celor ce nu se produc în țara noastră.

Parlamentul a modificat mai multe acte legislative pentru a eficientiza politicile în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale. Programul LEADER urmează a fi implementat din surse publice. Proiectele respective vor fi subvenționate în avans cu până la 5% din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli.

Au fost modificate mai multe acte legislative referitoare la activitatea topografică, geodezică, cartografică și geoinformatică. În special, în Legea cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică se propune substituirea sintagmei „certificat de competență” cu „certificat topogeodezic și cartografic”. Acesta reprezintă un act permisiv eliberat de către organismul de certificare acreditat în domeniul geodeziei, cartografiei, prospecțiilor topografice și geoinformaticii care confirmă competențele necesare pentru desfășurarea activității în aceste domenii.

Deputații au votat modificări la Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, conform căreia termenul actului de confirmare a perimetrului minier pentru extragerea substanțelor minerale utile, pentru extragerea apelor subterane va constitui până la 25 de ani, iar pentru construcția și exploatarea construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile termenul respectiv va constitui până la 5 ani.

De asemenea, deputații au modificat Legea privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare, pentru a oferi operatorilor din domeniul alimentar timp suplimentar de a se conforma obligativității prezentării informației privind declarația nutrițională.

Completarea Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului a avut drept scop facilitarea consolidării terenurilor agricole prin dezvoltarea pieței și anume – a tranzacțiilor funciare de vânzare-cumpărare.

Parlamentul a votat o lege prin care încurajează crearea și funcționarea eficientă a grupurilor de producători agricoli.

În domeniul administrației publice locale, au fost modificate mai multe acte legislative, care reglementează alegerea viceprimarilor. Astfel, după validarea mandatului primarului, consiliul sătesc (comunal), orașenesc (municipal) va alege în funcția de viceprimar orice persoană, inclusiv din rândul consilierilor.

**Direcția generală comunicare și relații publice
a Parlamentului Republicii Moldova**

Banca Mondială prognozează relansarea economiei Moldovei din al treilea trimestru al anului 2020

Economia Republicii Moldova în anul 2020 va începe să se relanseze încet, începând cu al treilea trimestru. Potrivit agenției INFOTAG, despre aceasta se menționează în raportul Băncii Mondiale (BM), ai cărei experți prognozează în Moldova, ca și în alte țări, o scădere economică în acest an.

„Pe lângă suspendarea temporară a principalelor tipuri de activități economice și pierderea de venituri din această cauză, impactul răspândirii virusului în Moldova va ține, în principal, de scăderea cererii de export din cauza perturbării rețelelor globale și regionale de livrări, scăderii numărului de călătorii și de turiști, precum și din cauza reducerii transferurilor bănești”, spun experții BM.

În opinia lor, dacă răspândirea virusului COVID-19 continuă și în al treilea trimestru al anului 2020, atunci consecințele acestuia vor fi mai grave, ceea ce va duce la o „recesiune mai profundă și la pierderea pe termen lung a locurilor de muncă și a volumelor de producție”.

Banca Mondială se așteaptă la o redresare economică în 2021, pe măsură ce economia globală se va recupera după pandemie.

În prezent, BM finalizează elaborarea unui program de acțiuni care vor ajuta Moldova să facă față mai ușor consecințelor crizei, inclusiv prin acordarea a \$57,4 mil.

„Acești bani vor fi acordați Moldovei în cadrul unui nou proiect de urgență care vizează susținerea necesităților imediate ale sectorului de sănătate în lupta împotriva pandemiei, precum și sprijinirea gospodăriilor și a lucrătorilor care își pierd locul de muncă, oferindu-le asistență socială”, se arată în raportul băncii, care atrage atenția asupra faptului că „prognozele de creștere la etapa actuală sunt instabile din cauza situației care se schimbă rapid”.

BEI va aloca 5,2 mlrd. euro în calitate de asistență financiară în legătură cu virusul COVID-19

Banca Europeană de Investiții (BEI) va aloca 5,2 mlrd. euro drept răspuns complex la criza provocată de pandemia de COVID-19. Potrivit agenției INFOTAG, această decizie a fost luată pe 8 aprilie și este sprijinită prin garanțiile bugetului Uniunii Europene.

„Aceste resurse vor consolida investițiile urgente în domeniul sănătății, vor acționa sprijinul pe termen lung pentru investițiile în sectorul privat, ceea ce reflectă necesitățile de finanțare în peste 100 de țări”, se arată în comunicatul BEI.

„Pandemia COVID-19 afectează multe țări și va avea consecințe economice profunde. În țările vulnerabile, această criză va distruge rețelele de afaceri și va agrava problemele existente cu datorile. Trebuie să arătăm că Europa există pentru partenerii noștri”, a declarat președintele BEI, Werner Hoyer.

Vicepreședintele BEI, Lilyana Pavlova, a spus că banca vrea să sporească durabilitatea țărilor Parteneriatului Estic.

„Sperăm să lucrăm împreună pentru a finanța proiecte care vizează satisfacerea necesităților medicale și sociale și pentru a oferi acces la finanțarea companiilor din țările Parteneriatului Estic”, a spus ea.

Raportul anual al Societății pe Acțiuni “ELEGANT-STIL”

- Anul 2019
- Denumirea complete și prescurtata asociației pe acțiuni S.A. “Elegant-Stil”
- IDNO 1003604001285 din 20.09.1995
- Șediul societății or. Otaci, str. Prieteniei, 91, tel. 027193308
- Activitatea principală (conform CAEM): 6820
- Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune: 546430 lei.
- Numărul de acționari: 377.
- Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot plasate ale emitentului:
Preda Resa – 46,68%, Preda Roza – 17,39%, Preda Mihail – 17,39%.
- Informația privind societatea de registru:
S.A. “Real – Rigistr” mun. Bălți, str. Kiev, 122, of. 3, Zbancă Anatolie tel. 023128233, licența CNPF 0006 din 14.01.2015. contract nr. 15/1-139 din 20.02.2018.
- Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului:
Consiliul Societății – Preda Resa, Preda Roza, Preda Nicolai, Preda Mihail, Pleșco Gheorghe.
Organul Executiv – Igor Preda; Contabil Șef – Motînga Raisa.
Comisia de cenzori – Chimacovscaia Alla, Ciurac Marina, Doțuc Anna.

Bilanțul contabil al emitentului la finele perioadei de gestiune.

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune precedente, lei
1. Active imobilizate		
Terenuri	6332	5540
Mijloace fixe	1744043	1411466
Total active imobilizate	1750375	1417006
2. Active circulante		
Obiecte de mică valoare și scurtă durată	21384	21384
Creanțe comerciale	58169	273770
Creanțe ale bugetului	2009	11977
Creanțe ale personalului	79032	87842
Numerar în casierie și la conturile curente	2505	1599
Total active circulante	163099	396572
Total active	1913474	1813578
3. Capital propriu		
Capital social	546430	546430
Rezerve	1833671	1833671
Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	(469799)	(469799)
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	X	(96874)
Total capital propriu	1910302	1813428
5. Datorii curente		
Datorii față de buget	3172	150
Total datorii curente	3172	150
Total pasive	1913474	1813578

Situația de profit și pierderi.

Indicatori	Perioada de gestiune precedentă, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
Venituri din vânzări	225024	202933
Costul vânzărilor	144841	124949
Profit brut (pierdere brută)	80183	77984
Alte venituri din activitatea operațională	32244	276329
Alte cheltuieli din activitatea operațională	164789	432017
Rezultatul din activitatea operațională (profit/pierdere)	(52362)	(77704)
Profit (pierdere) pînă la impozitare	(52362)	(77704)
Cheltuieli privind impozitul pe venit	10291	19170
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(62653)	(96874)

Совет АО “Elegant – Stil”

извещает о созыве общего годового собрания акционеров в очной форме, которое состоится 18 мая 2020 года, по адресу: г. Отачь, ул. Приетенией, 91. Регистрация акционеров с 10.00 до 10.45. Начало собрания в 11.00.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Отчет совета общества;
- Отчет ревизионной комиссии;
- Распределение прибыли за 2019 год, утверждение нормативов распределения на 2020 год;
- Избрание совета общества;
- Избрание исполнительного органа;
- Избрание ревизионной комиссии.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен на 15 апреля 2020 г.

С материалами повестки дня акционеры могут ознакомиться по адресу: г. Отачь, ул. Приетенией, 91 начиная с 4 мая 2020 года с 9.00 до 12.00 часов.

При регистрации акционеры предъявляют удостоверение личности или доверенность, заверенную согласно законодательства.

Consiliul S.A. “Piscicol Nord”

aduce la cunoștința acționarilor, ca pe data de 16.05.2020, pe adresa: or. Floresti, str. Florilor, nr. 38/A, va avea loc Adunarea Generală Ordinară a Acționarilor. Începutul înregistrării acționarilor, care au dreptul de participare la AGAA la orele 10 – 00. Începutul AGAA la orele 11 – 00,

CU URMATOAREA ORDINE DE ZI:

- Raportul Consiliului Societății privind activitatea financiară pe anul 2019.
- Darea de seamă a organului executiv cu privire la rezultatele activității societății pe anul 2019 și direcțiile prioritare ale activității S.A. “Piscicol Nord” în anul 2020.
- Raportul revizorului și aprobarea bilanțului pe anul 2019 Repartizarea profitului obținut în anul 2019 și planificarea repartizării profitului pentru anul 2020.
- Diferite.

Începând cu data de 06.05.2020, acționarii pot lua cunoștința cu materialele ordinei de zi de pe adresa: or. Floresti, str. Florilor, nr. 38/A. La participare la adunare, acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții lor – procura autenticată.

În atenția acționarilor S.A. “Promstroi-Grup”!

Stimate acționar, conform Deciziei Consiliului Societății din 18.02.2020, convocarea adunării generale anuale a acționarilor, cu prezența personală, va avea loc pe data de 22 mai 2020, ora 15.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Uzinelor, 90, of. 300 (înregistrarea: de la ora 14.00 pînă la 15.00).

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea dării de seamă financiară a Societății;
- Aprobarea raportului anual a Consiliului Societății;
- Aprobarea raportului anual a Comisiei de cenzori;
- Repartizarea profitului Societății;
- Aprobarea companiei de audit.

Lista acționarilor care au dreptul să participe va fi întocmită conform situației la data de 16.04.2020.

Familiarizarea cu materialele adunării: începând cu 06.05.2020, în zilele lucrătoare, între orele 8.00 – 17.00, la sediul societății.

Stimate acționar Î.M. “Fabrica de Produse Lactate din Hîncești” S.A.

Prin prezenta, în conformitate cu Hotărârea Parlamentului Nr. 55 din 17.03.2020 Privind declararea stării de urgență, Consiliul societății pe acțiuni Î.M. “Fabrica de Produse Lactate din Hîncești” S.A. anunță despre amânarea adunării generale anuale cu prezența acționarilor din data 22 aprilie 2020, pentru data de 17 iulie 2020 pe adresa: Republica Moldova, or. Hîncești, str. Industrială, 10.

Începutul adunării la ora 12.00. Înregistrarea acționarilor se va efectua începând cu ora 11.00 pînă la 11.45.

Ordinea de zi rămâne fără modificări.

Acționarii urmează să se prezinte cu buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor – procură, perfectată conform legislației în vigoare.

Cu materialele de pe ordinea de zi, acționarii pot lua cunoștință cu începere de la data de 07 iulie 2020 în incinta societății (în zilele de lucru) între orele 09:00-16:00 la adresa: or. Hîncești, str. Industrială, 10, tel: (269)2-26-84, (22)22-81-75.

Consiliul Societății
Administrator Musaev Maria

Stimate acționar Î.M. “Fabricade brînzeturi din Soroca” S.A.

Prin prezenta, Consiliul societății pe acțiuni Î.M. “Fabricade brînzeturi din Soroca” S.A. anunță, în conformitate cu Hotărârea Parlamentului Nr. 55 din 17.03.2020 Privind declararea stării de urgență, amânarea adunării generale anuale cu prezența acționarilor din data 21 aprilie 2020, pentru data de 16 iulie 2020 pe adresa: Republica Moldova, or. Soroca, str. Ștefan cel Mare, 133 (sala de ședințe).

Începutul adunării la ora 11.00. Înregistrarea acționarilor se va efectua începând cu ora 09.30 pînă la 10.30.

Ordinea de zi rămâne fără modificări

Acționarii urmează să se prezinte cu buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor – procură, perfectată conform legislației în vigoare.

Cu materialele de pe ordinea de zi, acționarii pot lua cunoștință cu începere de la data de 01 iulie 2020 în localul societății (în zilele de lucru) între orele 09:00-16:00 la adresa: or. Soroca, str. Ștefan cel Mare, 133, tel: (230)3-18-30.

Consiliul Societății
Director General IFTODE Robert

În atenția acționarilor „Rapid-Prim” S.A.

Vă aducem la cunoștință că la 09.04.2020 a avut loc Adunarea generală anuală a acționarilor societății, care s-a desfășurat cu prezența acționarilor, cvorumul fiind 93,487% unde:

- S-a aprobat darea de seamă economico-financiară a întreprinderii și a Consiliului Societății
 - S-a aprobat darea de seamă a organului executiv a societății „Rapid-Prim”
 - S-a aprobat darea de seamă a Comisiei de Cenzori
 - S-a aprobat bilanțul contabil pentru anul de gestiune
 - S-a aprobat repartizarea venitului pentru anul 2019 și a normativelor pentru anul 2020
 - S-a aprobat organului executiv
 - S-a ales Consiliul Societății: Ciorba N, V. Grosu, T. Ciorba
 - S-a ales Comisia de Cenzori: I. Grosu, Boțez N., Gurghiuș V.
 - S-a aprobat Regulamentul Organului executiv
 - S-a aprobat Regulamentul Comisiei de Cenzori
 - S-a aprobat Regulamentul Consiliului Societății
 - S-a aprobat inventarierea mijloacelor fixe din cadrul Societății
- Președintele Consiliului, Nicanor Ciorba

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Stimați acționari ai SA „Apromaș”

Organul executiv al SA „Apromaș” în baza deciziei Consiliului societății din 09.04.2020 în temeiul prevederilor alin. (1) art. 53 din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997, convoacă adunarea generală extraordinară a acționarilor, care va avea loc la 15 mai 2020 pe adresa: mun. Edineț, str. Independenței, nr. 99, forma de ținere a Adunării – cu participarea acționarilor.

ORDINEA DE ZI

- Examinarea și aprobarea raportului Comisiei de cenzori;
- Extinderea gajului pe bunurile întreprinderii pentru creditele solicitate de către SC “Alimer-Comerț” SRL în suma de 5.800.000 (cinci milioane opt sute mii)MDL pe un termen de 84 luni “Agur Perla” SA în suma de 2.000.000 (două milioane) MDL pe un termen de 84 luni și “Aviselect” SRL în suma de 2.000.000 (două milioane) MDL pe un termen de 84 luni de la BC Moldind-conbank SA

Începutul înregistrării – orele 10:00.

Începutul adunării – orele 11:00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară a acționarilor este întocmită la situația de la 15.04.2020. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării cu începere de la 01.05.2020 între orele 10:00-16:00 la sediul Societății mun. Edineț, str. Independenței, nr. 99.

Acționarii trebuie să dețină asupra sa buletinul de identitate în cazul acționarilor persoane fizice, extras din registrul de stat a persoanelor juridice și buletinul de identitate în cazul persoanelor juridice reprezentate direct de administrator, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procura autenticată în modul stabilit de legislația în vigoare a RM și buletinul de identitate.

Stimate acționar "Cereale" Cahul S.A.!

Organul executiv al "Cereale" Cahul S.A., în baza deciziei Consiliului societății, anunță convocarea adunării generale ordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la 23 mai 2020 la sediul Societății, pe adresa: or. Cahul, Zona Industrială.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă anuale a Consiliului Societății pe anul 2019.
2. Aprobarea dării de seamă anuale a Comisiei de cenzori pe anul 2019
3. Aprobarea dării de seamă a Organului executiv privind activitatea în anul 2019
4. Examinarea și aprobarea raportului financiar al Societății pentru anul 2019.
5. Aprobarea și repartizarea profitului net al anului 2019.
6. Aprobarea normativelor de repartizare a profitului pe anul 2020.
7. Cu privire la reexaminarea procedurii de reorganizarea Societății pe Acțiuni "Cereale" Cahul prin separare.
8. Cu privire la reexaminarea și aprobarea raportului de evaluare a patrimoniului Societății pe Acțiuni "Cereale" Cahul.
9. Cu privire la re aprobarea proiectului de membrării.
10. Cu privire la re aprobarea bilanșului contabil de repartitie.
11. Cu privire la re aprobarea actelor de transmitere.
12. Cu privire la re aprobarea persoanelor împuternicite.
13. Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale a acționarilor.

Începutul înregistrării – orele 10.00.

Începutul adunării – orele 11.00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală este întocmită la data de 15.04.2020. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării cu începere de la 11.05.2020 la sediul Societății, în orele de lucru de la 16.00. pînă la 17.00.

Acționarii trebuie să aibă asupra sa pașaportul sau buletinul de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procura autentificată în modul stabilit de legislația în vigoare a RM.

Organul executiv al societății

SA „Hîrjauca-Vin”

Anunțul din Capital Market nr. 10(834), din 18.04.2020 privind convocarea adunării generale a S.A. "Hîrjauca-Vin", la data 25.04.2020, se anulează.

Consiliul SA „Hîrjauca-Vin”

“ATC-AGROTEHCOMERT” S.A.

Hotărârile adunării generale extraordinare a acționarilor "ATC-AGROTEHCOMERT" S.A. din 02.04.2020, ținută pe adresa: str. Calea Ieșilor, 10, mun. Chișinău, cvorumul 88,45%

PRIN VOTUL UNANIM AL ACȚIONARILOR, ADUNAREA GENERALĂ:

1. A aprobat contractarea și valorificarea de către Societate de noi credite la B.C. "Moldova-Agroindbank" S.A.
2. A aprobat transmiterea în gaj/ipotecă băncii a bunurilor Societății/persoanelor terțe la valoarea convenită de părți, întru asigurarea rambursării creditelor solicitate și a celui existent, dobânzilor și altor plăți aferente.
3. A aprobat împuternicirea organului executiv al Societății, cu dreptul de a semna cu BC "Moldova-Agroindbank" S.A. contractele de credit, gaj/ipotecă, acordurile adiționale la contractele de credit, gaj/ipotecă, contractul de mandat, alte contracte și orice alte documente ce țin de valorificarea creditelor și constituirea garanțiilor reale.
4. A aprobat autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării pe procesul verbal al adunării generale de către membrii Comisiei de cenzori aflați în exercițiul funcțiunii.

Stimați acționari a S.A. "Elevator Kelley Grains"!

La 02 aprilie 2020 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor cu cvorumul 98%. La adunare s-au discutat chestiunile din ordinea de zi și

S-AU APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. A aproba: acordarea consimțământului companiei "Global Farming International" S.R.L. (IDNO 1009600030056), care acționează în calitate de administrator al societății civile (în continuare "Societate Civilă") creată în temeiul contractului de societate civilă nr. 01/07/19 din 18 iulie 2019, încheiat între Societate, "Global Farming International" S.R.L. (anterior denumită "WeTrade Agro" S.R.L.), "Terrasem-Grup" S.R.L. și "Sungrain Group" S.R.L. (denumit în continuare "Contractul de Societate Civilă"), pentru constituirea gajului asupra drepturilor, beneficiilor și intereselor "Global Farming International" S.R.L., prezente și viitoare, avute în temeiul Contractului de Societate Civilă, inclusiv dreptul asupra cotei-părți din profitul Societății Civile, dreptul asupra universalității bunurilor mobile, prezente și viitoare – rapiță (codul conform clasificatorului de mărfuri 1205 90 000), grâu (codul conform clasificatorului de mărfuri 1001 90 910), orz (codul conform clasificatorului de mărfuri 1003 00 900), semințe de floarea soarelui (codul conform clasificatorului de mărfuri 1206 00 990), soia (codul conform clasificatorului de mărfuri 1201 00 900), porumb (codul conform clasificatorului de mărfuri 1005 90 000), mazăre (codul conform clasificatorului de mărfuri 0713 10 900), produse sau obținute în cadrul Contractului de Societate Civilă (în continuare "Declarația privind Consimțământul"), în baza unui sau mai multor contracte de gaj cu putere de document executoriu, în favoarea B.C. "Mobiasbanca – OTP Group" S.A. (IDNO 1002600006089), care acționează în calitate de Agent al Garanției (security agent), cu scopul garantării tuturor obligațiilor (inclusiv suma de bază a împrumutului/creditului, dobânzile, penalitățile, comisioanele și orice alte plăți) ale companiei TOI Commodities S.A. – rezident al Elveției (numărul de înregistrare federal CHE. 112.099.721), cu adresa juridică: Rue du Cendrier, CH-1201, Geneva, Switzerland (denumit în continuare „TOI Commodities”), aferente contractului privind facilitatea de finanțare pre-recoltă (Pre-Crop Finance Facility Agreement), care va fi încheiat, printre alții, între TOI Commodities în calitate de Debitor, Aragvi Holding International Ltd în calitate de Compania-Mamă și Garant, Societatea în calitate de Garant, unele instituții financiare în calitate de Creditori Inițiali, Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N. V., companie organizată și care activează în conformitate cu legislația Țărilor de Jos, cu adresa juridică Anna van Saksenlaan 71, P. O. Box 93060, 2509 AB, Haga, Olanda (denumit în continuare "FMO"), în calitate de Intermediar Mandat Principal și Agentul Facilității, și B.C. "Mobiasbanca – OTP Group" S.A. în calitate de Agentul Garanției și Bancă Locală, având suma de bază a împrumutului de până la 35 000 000 USD (trezeci și cinci de milioane dolari SUA), acordată cu scopul de a suplini capitalul circulant pentru refinanțarea oricăror activități sezoniere pre-recoltă ale TOI Commodities și întreprinderilor care fac parte din același grup de persoane juridice și/sau finanțarea capitalul circulant relevant necesar al TOI Commodities și întreprinderilor care fac parte din același grup de persoane juridice cu privire la activitățile sezoniere pre-recoltă în cauză.
- Hotărârea privind încheierea tranzacției a fost aprobată unanim prin voturile acționarilor care nu sunt interesați în încheierea prezentei tranzacții.
2. A împuternici pe Administratorul Societății d-l Gheorghe Caradjov pentru finalizarea formei și conținutului și semnarea din numele Societății, a Declarației privind Consimțământul pentru compania "Global Farming International" S.R.L., și a altor documente și instrumente ce țin de executarea deciziilor aprobate de prezenta adunare extraordinară a acționarilor, indicate în p. 1 a prezentului proces verbal.

S.A. "MARIUȚA"

Anunță convocarea adunării generale anuale a acționarilor, cu prezența acestora, care va avea loc la 22.05.2020 în sediul societății pe adresa: s. Vălcineț, r. Ocnița. Începutul înregistrării 11:00. Începutul adunării 12:00.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă a consiliului societății pe anul 2019.
2. Aprobarea Raportului Comisiei de Cenzori pe anul 2019.
3. Alegerea a unui nou membru a Comisiei de Cenzori.
4. Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului în procesul verbal al Adunării Generale acționarilor din 22.05.2020 de către Comisia de Cenzori.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunare va fi întocmită conform situației din 16.04.2020.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele cu privire la ordinea de zi a adunării generale în sediul societății începând cu data de 07.05.2020, ora 09:00-13:00.

Modul de înștiințare a acționarilor despre ținerea adunării generale – conform statutului prin publicarea în ziarul „Capital Market”.

Pentru participare acționarii vor prezenta buletinul de identitate iar reprezentanții și procura în modul stabilit de lege.

Organul executiv

In atenția acționarilor Tipografia "RAZA DE SUD" SA

AVIZ Organul executiv al TIPOGRAFIA RAZA DE SUD S.A. comunică că la data 03.04.2020 a avut loc Adunarea Generală ordinară anuală a acționarilor Societății, ținută cu prezența acționarilor. Adunarea a fost ținută pe adresa: str. Mihai Frunze, 62, or. Cahul. La adunare au fost reprezentate 90.4% din numărul total de acțiuni cu drept de vot ale Societății. Adunarea a întrunit cvorumul și a fost în drept să adopte decizii.

ADUNAREA GENERALĂ ORDINARĂ ANUALĂ A ACȚIONARILOR SOCIETĂȚII A ADOPTAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. Să fie aprobat Regulamentul privind desfășurarea adunării anuale ordinare a acționarilor.
2. Să fie examinată și aprobată darea de seamă financiară a societății pentru anul 2019.
3. Să fie aprobată darea de seamă a organului executiv privind rezultatele activității în anul 2019.
4. Să fie aprobată darea de seamă a Consiliului Societății pe anul 2019.
5. Să fie aprobată darea de seamă a Comisiei de cenzori pe anul 2019.
6. Să fie introduse modificările și completările la Statutul Societății.
7. Să fie autentificat procesul verbal al adunării generale a acționarilor.

În atenția acționarilor "ICAM" SA

Consiliul Societății pe acțiuni "ICAM" SA, anunță despre amânarea petrecerii adunării generale anuale a acționarilor preconizată pe data de 17 aprilie anul curent, pentru altă dată, care în modul stabilit va fi comunicată.

MOTIVUL:

- Înterdicțiile și restricțiile prevăzute în actele emise de CNESP și CSE (Covid-19)

Consiliul Societății

Вниманию акционеров СП "VINIA TRAIAN" АО!

03.04.2020 г. состоялось очередное годовое общее собрание акционеров СП "VINIA TRAIAN" АО по итогам деятельности за 2019 г., на котором присутствовало пять акционеров, владеющих в совокупности голосующими акциями общества в количестве 113 189 штук, что составляет 90,56% от общего числа 124 986 голосующих акций общества.

СОБРАНИЕМ ПРИНЯТЫ СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

1. Утвердить отчет исполнительного органа о результатах деятельности общества за 2019 г.
2. Утвердить основные направления развития общества на 2020 г.
3. Принять к сведению годовой финансовый отчет общества.
4. Утвердить годовой отчет совета общества.
5. Утвердить годовой отчет ревизионной комиссии общества.
6. Направить чистую прибыль за 2019 год (в сумме 475,5 тыс. лей) на развитие производства и утвердить нормативы распределения прибыли на 2020 год.
7. Избран совет общества: Бубук К., Дудник Н., Кондораки А., Николаева Т., Дерменжи В. и председатель совета Бубук К.
8. Избран исполнительный орган общества в лице Кристева С.
9. Утверждена аудиторская организация для проведения очередного обязательного аудита и установлен размер оплаты ее услуг.

Stimați acționari SA "Mecgrato"!

Conform Hotărârii Consiliului de Directori a SA "Mecgrato" din 11.03.2020, adunarea generală a acționarilor este anunțată pe 23 mai 2020, la orele 10:00, pe adresa: or Cupcini, str. Renasterii 1,

CU URMĂTOARE AORDINE DE ZI:

1. Examinarea raportului financiar pentru anul 2019.
2. Examinarea și aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori pentru anul 2019.
3. Cu privire la repartizarea beneficiului pentru anul 2019.
4. Planul de lucru pentru anul 2020.
5. Alegerea organelor de conducere.
6. Altele.

Consiliul Societății „PEȘTE” SA

anunță convocarea adunării anuale ordinare a acționarilor pentru data de 18 iunie 2020 la adresa: r-I Singerei, sat. Chiscareni, str. Colhoznică 16. Înregistrarea acționarilor va începe la ora 10:00. Începutul adunării – ora 11:00.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă a organului de conducere referitor la rezultatele activității pentru anul 2019 și perspectivele dezvoltării pentru anul 2020.
2. Aprobarea raportului anual al Comisiei de cenzori pentru anul 2019.
3. Alegerea membrilor Consiliului Societății.
4. Alegerea membrilor Comisiei de cenzori.
5. Darea de seamă financiară a Societății pe anul 2019
6. Repartizarea profitului (perderii).

Lista acționarilor cu drept de vot este perfectată conform situației la 08.04.2020

Cu materialele aferente ordinea de zi, acționarii vor avea posibilitatea de a se familiariza începând cu data de 21.06.2020. Pentru participarea la adunare, acționarii vor avea buletinul de identitate, iar reprezentanții lor – o procură perfectată în modul stabilit de legislație.

Consiliul Societății

Tipul tranzacției: Vânzare - cumpărare							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al alcestora în circulație, %
1	SA Zidcalten	MD14ZITE1001	10	1	14 263	71 315,00	6,05

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt rude sau afini de gradul III ori mai mare sau între persoane care nu sunt rude

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al alcestora în circulație, %
1	SA METAL	MD14LETA1005	1	1	1 400	1 400,00	0,34

PLANUL DE NEGOCIERI PE PIATA REGLEMENTATA

sesiunea din 15 Aprilie 2020

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	Pondere din volumul emisei, %	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	BC"ENERGBANK"SA	MD14ENER1001	713504	283,99	202 628 000,96	35,6752	50,00	20.02.2020	06.05.2020	19.05.2020
2	BC"ENERGBANK"SA	MD14ENER1001	79600	212,42	16 908 632,00	3,9800	50,00	20.02.2020	06.05.2020	19.05.2020
3	BC"ENERGBANK"SA	MD14ENER1001	3368	212,42	715 430,56	0,1684	50,00	20.02.2020	06.05.2020	19.05.2020

Ежемесячный
бюллетень НКФР –
февраль 2020 г.

2

Решения Административного
совета Национальной комиссии
по финансовому рынку

2

Кризис угрожает компаниям
банкротством. Балансы
банков – под угрозой

4

Глава государства обратился к гражданам в предпасхальную неделю

Президент Игорь Додон обратился к гражданам в предпасхальную неделю и в преддверии богослужений по случаю Воскресения Господня. Он призвал продолжать соблюдать правила, установленные властями, и не подвергать себя и своих близких риску заражения. Об этом президент заявил в понедельник, 13 апреля, по завершении рабочего заседания со спикером Зинаидой Гречаной и премьер-министром Ионом Кику, передает МОЛДПРЕС.

«На этой неделе мы стараемся быть лучше, не забывая о наших традициях, но в то же время я призываю вас быть очень осторожными. Службы на этой неделе будут проходить во всех церквях Молдовы. Власти призывают оставаться дома, быть со своими близкими и не подвергать их риску», – сказал Додон.

Согласно решениям Синода православной церкви Молдовы, пасхальная литургия будет проходить только с участием священнослужителей и церковного персонала, который помогает в совершении богослужений. В монастырях службы пройдут лишь с участием монашеской общины. Христианам настоятельно рекомендуется молиться дома, у них будет возможность смотреть религиозную службу по телевидению и слушать по радио.

Синод решил, что Благодатный огонь доставят из Иерусалима в субботу, 18 апреля, но будут раздавать его не у Кафедрального собора в центре Кишинева, как в прежние годы, а «распространят в аэропорту Кишинева среди делегаций епархий Митрополии, которые затем раздадут его каждому приходу».

«Празднование Радуницы (День поминовения, в Молдове отмечается массовым посещением кладбищ в воскресенье и понедельник, через неделю после Пасхи – «И») перенесут на 6,7 и 8 июня 2020 г., накануне праздника Вознесения Святого Духа (Пятидесятницы). Освящение пасхальных подарков будет производиться по благословению местного иерарха, а для

приходов Центральной епархии будет выпущено коммюнике позднее по пути совершения этого пасхального ритуала», – отмечается в принятом решении.

Синод также отмечает, что «в ходе обсуждений президент выразил обеспокоенность центральных властей и обещал изыскать возможность для оказания помощи приходам в это кризисное время».

СВЕТЛОЙ ПАСХИ!

Уважаемые коллеги и профессиональные участники небанковского финансового рынка, искренне поздравляем Вас по случаю Святой Пасхи! Примите наши сердечные пожелания здоровья и процветания.

Мы высоко ценим Ваши усилия и самоотдачу в деле укрепления и модернизации небанковского финансового рынка, направленные в том числе на развитие экономики и рост благосостояния нашего государства.

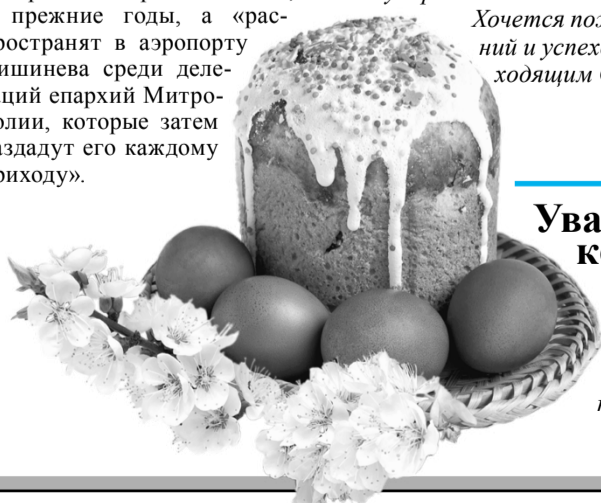
Хочется пожелать Вам новых профессиональных достижений и успехов. Да хранит Вас Господь, согревая души непреходящим Светом Воскресения!

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку

Уважаемые читатели, коллеги и партнеры!

С чувством глубокой радости и от всего сердца поздравляем Вас со Светлым Христовым Воскресением – Пасхой Господней! Желаем Вам исполнения всех Ваших надежд и благих начинаний, мира, добра и любви.

Коллектив редакции Capital Market

Курс валют
на 15.04.2020 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.8541
EUR	1	19.5368
UAH	1	0.6566
RON	1	4.0429
RUB	1	0.2431

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com

тел.: 022 22-12-87;

факс: 022 22-05-03

Внимание акционерных обществ, профессиональных участников небанковского финансового рынка, подписчиков и читателей!

В связи со сложной ситуацией в стране из-за угрозы распространения нового типа коронавируса COVID-19, I.P. Capital Market сообщает, что печатная версия издания будет доступна в основном лишь для подписчиков. Остальные читатели могут приобрести электронную версию газеты или же по завершении карантина печатную в редакции I.P. Capital Market.

Также издание напоминает о том, что для снижения угрозы распространения коронавируса I.P. Capital Market требует предоставлять материалы для публикации по электронной почте и осуществлять безналичные платежи.

Письма и документы для редакции необходимо оставлять на посту охраны НКФР (вход со стороны пр-та Штефана чел Маре, 77).

Телефон для справок: 022 22 77 58,
моб. 069666716.

СДЕЛКИ НА ВТОРИЧНОМ РЫНКЕ

В январе – феврале 2020 года на вторичном рынке провели 2264 сделок с корпоративными ценными бумагами на сумму 69,89 млн леев, в сделках участвовало 1,12 млн ценных бумаг, их объем сократился на 816 млн леев или на 92,11% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Таблица №1).

Доля сделок на вторичном рынке в феврале 2020 года по объему и количеству сделок отражена в Диаграмме №1 и Диаграмме №2.

Кроме того, в феврале 2020 года на вторичном рынке НКФР утвердила один проспект добровольного предложения о получении контроля над ценными бумагами (Таблица №2).

СДЕЛКИ НА РЕГУЛИРУЕМОМ РЫНКЕ

В феврале 2020 года на регулируемом рынке было проведено 34 сделки на сумму 14,42 млн леев, в сделках участвовало 0,12 млн ценных бумаг.

В структуре сделок за февраль 2020 года наибольшая доля приходится на сделки купли-продажи – 13,42 млн леев или 93,07% от общего объема сделок на регулируемом рынке.

Кроме того, сделки в результате публичных предложений на вторичном рынке составили 1 млн леев или 6,93% от общего объема сделок на регулируемом рынке (Диаграмма №3).

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ**ВНЕ РЕГУЛИРУЕМОГО РЫНКА ИЛИ ВНЕ МТС**

Согласно отчетам, представленным субъектами, в феврале 2020 года вне регулируемого рынка или вне МТС была осуществлена 331 сделка на сумму 15,23 млн леев, в сделках участвовало 0,43 млн единиц ценных бумаг.

В структуре сделок вне регулируемого рынка или вне МТС наибольшая доля приходится на сделки купли-продажи – 12,76 млн леев или 83,77%, другие сделки (наследование, дарение, правопреемство на ценные бумаги в результате реорганизации акционера – юридического лица и т. д.) – 2,47 млн леев или 16,23% от общего объема сделок, осуществленных вне регулируемого рынка или МТС (Диаграмма №4).

MD 2012, мун. Кишинёв,

пр-т Штефана чел Маре, 77,

тел. (373 22) 859 401; www.cnpf.md

Генеральное Управление институционального развития и внешних отношений: тел. (373 22) 859 430

Национальная комиссия по финансовому рынку

БЮЛЛЕТЕНЬ • 2 • 2020

РЫНОК КАПИТАЛА

Диаграмма №1 Структура сделок на вторичном рынке, февраль 2020 г. (по объему сделок)

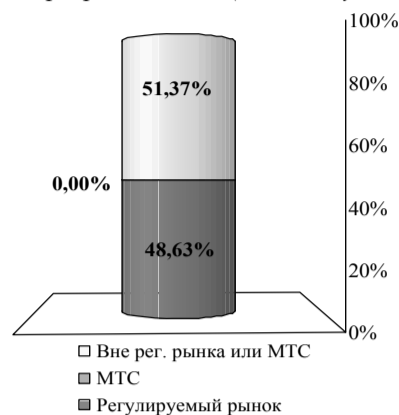

Диаграмма №2 Структура сделок на вторичном рынке, февраль 2020 г. (по объему сделок)

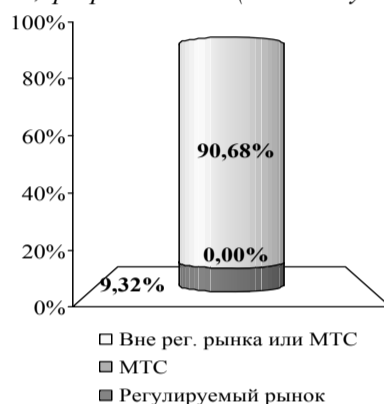

Диаграмма №3 Структура сделок на регулируемом рынке в феврале 2020 г.

Диаграмма №4 Структура сделок вне регулируемого рынка или вне МТС в феврале 2020 г.

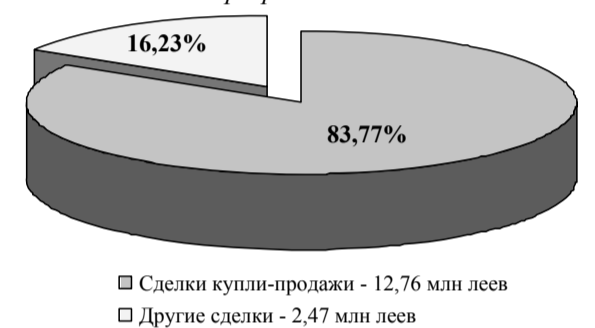

Таблица №1 Показатели объемов сделок с корпоративными ценными бумагами в январе – феврале 2019 – 2020 гг.

январь – февраль	Регулируемый рынок		Многосторонняя торговая система (МТС)		Вне регулируемого рынка или МТС		Всего вторичный рынок	
	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев
2019	16	760,9	31	1,16	199	123,83	246	885,89
2020	72	27,21	0	0	2 192	42,68	2264	69,89

Таблица №3 Добровольные предложения о получении контроля над ценными бумагами в феврале 2020 г.

Решение НКФР	Дата опубликования в Monitorul Oficial	Наименование оферента	Данные о ЦБ, составляющих объект предложения			
			Наименование эмитента	Номинальная ст-сть, леев	Предложенная цена, леев	Кол-во акций, составляющих объект предложения
№ 5/2 от 10.02.2020	14.02.2020	Симион Кристев, Мария Кристев SC „MANMAL” SRL, FIRMA: STALEVA” SRL, „VINIA TRAIAN GROUP” SRL	SA „VINIA TRAIAN”	50,00	27,00	16 298

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания от 7 апреля

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

I. РЕГУЛИРОВАНИЕ

• Утвердил положение о специализированных финансовых отчетах субъектов, которые осуществляют страховую и/или перестраховую деятельность. Документ устанавливает порядок составления некоторых отчетов, включенных в периодические надзорные отчеты, предусмотренные дополнительными нормативными актами, а также обязательство передачи органу по надзору некоторых дополнительных отчетов в статистических и надзорных целях, составленных на основе бухгалтерского и технико-оперативного учета. Данные отчеты предназначены для расширения базы данных по активам, капиталу и обязательствам субъектов в целях составления специализированных финансовых отчетов. Первый отчет, согласно Положению, должен быть представлен по состоянию на 31 декабря 2020 года.

II. АВТОРИЗАЦИЯ

• Разрешил регистрацию в Реестре страховых агентов и агентов банкашуранс Страхового агента 100 SOLUȚII SRL.
• Принял решение выдать трастовым компаниям BV FIDUCIAR INVEST SA, ECON-RENAȘTERE SA и COMPANIA FIDUCIARĂ A FERVIARILOR SA предварительное согласие на приобретение государственных ценных бумаг.
• Разрешил государственную регистрацию учреждения OCN EXPRES-CREDIT SRL (утвержденную на общем собрании пайщиков от 06.03.2020).

III. РЕКОМЕНДАЦИЯ

• В условиях чрезвычайного положения (Постановление Парламента №55 от 17.03.2020) и учитывая необходимость сохранения жизнеспособности участников небанковского финансового рынка, НКФР рекомендовала акционерам и руководству страховых компаний, а также учредителям и управляющим небанковских кредитных организаций не принимать решения о выплате дивидендов и других форм распределения капитала. Также орган по надзору призвал страховщиков внедрить комплексный план антикризисных мер, а небанковские кредитные организации – сконцентрироваться на пересмотре условий договоров в отношении срока погашения платежей и предоставлении льгот / отсрочек, путем неприменения пени и процентов за задержку платежей, то есть проводить сдержанную политику в отношениях с получателями небанковских продуктов.

В ходе очередного заседания от 14 апреля Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

I. РЕГУЛИРОВАНИЕ

• С учетом чрезвычайного положения, в отступление от положений нормативных актов в сфере регулирования отчетности профессиональных участников рынка страхования, НКФР распорядилась продлить:
– до 29 мая 2020 года – срок представления и опубликования Отчета об аудите финансовых отчетов за 2019 год и Отчета/мнения актуария, который был частью команды аудиторов;
– до 1 сентября 2020 года – срок представления Отчета о фактических выводах аудита, проведенного в надзорных це-

лях за 2019 год в сфере предупреждения и борьбы с отмыванием денег и финансированием терроризма;

– до 5 месяцев с момента завершения финансового года – срок опубликования на официальном сайте страховщика полных индивидуальных финансовых отчетов и/или консолидированных аудиторских отчетов (в том числе объяснительные записки) и соответствующий аудиторский отчет;

– до 15 мая 2020 год – срок представления специализированных отчетов страховщиков, посредников в страховании и/или перестраховании, за первый квартал 2020 года.

II. АВТОРИЗАЦИЯ

• Разрешил государственную регистрацию устава AЕІ HIRTOPUL MIC (утвержденного повторным общим собранием членов от 01.03.2020) в новой редакции.

• Разрешил назначить Галину Буга, Георге Чобану и Эдуарда Каланчу членами Совета общества Страховой компании GARANȚIE SA, с выдачей соответствующей визы.

• Разрешил регистрацию в Реестре страховых агентов и агентов банкашуранс Страхового агента MC ASIGUR SRL, с должностными лицами – Виктором Голуб (управляющий) и Алиной Друмя (главный бухгалтер).

• Разрешил путем координирования специальной сделки купли-продажи 171.411 ценных бумаг, выпущенных BC Banca de Finanțe și Comerț SA, для регистрации на условиях законодательства.

• Разрешил выдать трастовым компаниям BV FIDUCIAR INVEST SA, ECON-RENAȘTERE SA и COMPANIA FIDUCIARĂ A FERVIARILOR SA предварительное согласие на приобретение государственных ценных бумаг.

III. НАДЗОР

• НКФР приняла решение прекратить выплату годовых отчислений в Фонд компенсаций инвесторов за отчетный 2019 год, учитывая, что по состоянию на 31.12.2019 данный фонд располагает средствами, которые обеспечивают выплату компенсаций в пределах установленного ограничения.

Пресс-служба НКФР

Сравнивая с другими странами, не забываем, что у нас разные экономики

Вся надежда, с которой мы начинаем и заканчиваем день, заключается в том, что все, конечно, будет хорошо. Кризис, охвативший мировую экономику, позволяет нам увидеть слабые точки и вынуждает искать решения.

Уровень ущерба для экономики в каждой стране различается, зависит от возможностей страны, ее резервов, уровня организации и образования населения, применяемых методов и, конечно, ответственности, с которой власти страны относятся к гражданам.

В принципе, большинство государств, чьи экономики потрясают последствия пандемического кризиса, постепенно начинают прогнозировать реальную ситуацию, которая возникнет в экономике после кризиса. Каждый составляет такие прогнозы самостоятельно, а также при помощи аналитиков и прогнозов международных организаций, таких как Всемирный банк, Международный валютный фонд, международные агентства.

Всего за несколько дней до того, как количество лиц, зараженных COVID-19, достигло тысячи, руководство Республики Молдова оценовало убытки национальной экономики на сумму свыше 7 млрд леев «при условии снижения ВВП на 3%». В принципе, это немного, но надо отметить и то, что это, по мнению авторов оценки, «при оптимистичном сценарии». Как правило, снижение ВВП происходит после сильного снижения экспорта, потребления, простоя некоторых серьезных производителей, что сопровождается ростом безработицы и снижением инвестиций. Республика Молдова приняла и принимает меры во избежание увольнения работников как в бюджетном секторе, так и в частном. Вспомним только часть мер государства, принятых для смягчения последствий технического простоя для работников. Что касается инвестиций, правительство выступило за продолжение, по мере возможностей, инвестирования, хотя они и не гарантируют сохранение существующих рабочих мест, но позволяют найти предложения для граждан, недавно вернувшихся на родину.

Всемирный банк прогнозирует спад экономики Молдовы. Среди стран региона Молдова ощутит на себе последствия прекращения работы ключевых отраслей экономики в виде снижения доходов. Впрочем, есть шанс остановить снижение уже в 2021 году. С другой стороны, ВБ сообщает, что, если проблемы в сфере здравоохранения сохранятся, и «после второго квартала последствия COVID-19 будут еще хуже, спад будет более выраженным, а убытки – долгосрочными. Это касается производства и рабочих мест. Прогнозируется, что экономика восстановится в 2021 году

по мере того, как глобальная экономика будет восстанавливаться от пандемии».

Всемирный банк завершает программу мер по поддержке Молдовы в сфере управления и снижения последствий кризиса, в том числе посредством срочной помощи на сумму 57,4 млн долларов США на нужды сектора здравоохранения в деле борьбы с пандемией, для поддержки хозяйств и работников, которые потеряют рабочие места, путем выдачи им социальных пособий.

Также недавно власти объявили, что в скором времени Кишинев получит долгосрочный кредит от Российской Федерации на сумму \$200 млн. Эти деньги пойдут исключительно на финансирование пакета мер по поддержке экономических агентов.

На этом фоне появляются попытки сравнить экономическое положение Молдовы и других стран, в том числе тех, на ком держится мировая экономика. Такие сравнения полезны и для того, чтобы объяснить, почему некоторые страны оперируют миллиардами, вложенными в фонды восстановления, а другие, среди которых и Молдова, выкладывают гораздо меньшие суммы. Речь идет о разных размерах экономик и, соответственно, убытков от пандемии.

Проще говоря, закрытие магазинов в Италии ставит под вопрос 12% ВВП этой страны, а отсутствие туристов в Венеции может лишить ВВП еще 6%. А вот еще более интересная информация из Китая. О размерах: каждый пятый доллар, получаемый на планете, приходится на долю Китая – это \$27,3 трлн из 141,86 трлн по всему миру. Вот что значит Китай. В первые месяцы этого года внешнеторговый баланс Китая был отмечен дефицитом на сумму более чем \$7 млрд, и это после превышения доходов над расходами на сумму \$50 млрд в декабре 2019 года. Экспорт самого крупного в мире экспортера упал на 17% в январе – феврале 2020 года. По самым оптимистичным прогнозам, это – как минимум техническая рецессия (снижение ВВП два квартала подряд).

Почему нас интересует спад в Китае? Потому, что он не изолирован и непосредственно самым

серьезным образом влияет на мировую торговлю: шестая часть мирового экспорта и импорта приходится на долю Китая.

О размерах экономики не следует забывать и тогда, когда мы сравниваем объемы помощи, оказываемой правительствами других стран, или мер, направленных на восстановление предприятий. Вот информация для сравнения.

Япония направит около 20% от ВВП. Италия выделит по 500 евро каждому частному производителю, Испания – 100 млрд евро в качестве государственных гарантий для компаний, Германия – 50 млрд евро для малого бизнеса, 500 млрд евро – для капитализации крупных компаний. Франция выделит 45 млрд евро из государственного бюджета на компенсацию зарплат работникам, государственные гарантии для кредитов компаний составят 300 млрд евро. США выделит по \$1200 каждому взрослому и \$500 на детей, \$367 млрд долларов – на кредиты для малого бизнеса, \$454 млрд – для крупных предприятий. Великобритания компенсирует 85% зарплат работников, которые могут лишиться рабочих мест, и выделит грант в размере 80% от ежемесячного дохода частных малых производителей.

Цифры впечатляют, хотя определенные сравнения надо проводить очень осторожно. У Республики Молдова, конечно, ограниченные ресурсы, а превышение существующих возможностей может потом привести к драматическому финалу. В этом смысле поиск необходимых средств является общим для всех, в том числе для традиционных партнеров Молдовы, таких как Европейская комиссия, которая выразила готовность предоставить финансовую помощь нашей стране на сумму 87 млн евро для покрытия текущих потребностей и преодоления долгосрочных последствий эпидемиологического кризиса.

Ясно, что для того чтобы все эти цифры материализовались в деньги, рабочие места, процветающий бизнес и бездефицитные бюджеты, нам надо стать ближе друг к другу, самостоятельно объединить усилия.

Константин ОЛТЯНУ

Вниманию эмитентов ценных бумаг!

В условиях чрезвычайного положения, объявленного Постановлением Парламента №55 от 17.03.2020 (эпидемиологическая ситуация, вызванная вирусом COVID-19), и мер, введенных Постановлением Парламента и распоряжениями Комиссии по чрезвычайным ситуациям Молдовы, для обеспечения применения согласно положениям профильного законодательства в сфере деятельности эмитентов рынка капитала, доводим до сведения, что Постановлением НКФР №14/4 от 27.03.2020 «Об изменениях некоторых сроков деятельности эмитентов рынка капитала» принято решение:

1. Эмитенты ценных бумаг смогут раскрыть информацию за отчетный 2019 год, путем опубликования и представления годового отчета, до 29 мая 2020 года, согласно п. 26 части (7) Распоряжения Комиссии по чрезвычайным ситуациям (№3 от 23.03.2020).

2. Общее годовое собрание акционеров проводится не позже чем через два месяца после 29 мая – даты, установленной для представления финансовых отчетов за 2019 год или, в случае ее изменения, любой другой даты, установленной Комиссией по чрезвычайным ситуациям.

Одновременно сообщаем, что такие положения содержатся в п. 6 и п. 7 Распоряжения Комиссии по чрезвычайным ситуациям №14 от 06.04.2020, с которым можно ознакомиться по ссылке <https://cancelaria.gov.md/ro/node/6463>.

Вниманию профессиональных участников рынка капитала!

В условиях чрезвычайного положения, объявленного Постановлением Парламента №55 от 17.03.2020 (эпидемиологическая ситуация, вызванная вирусом COVID-19), и мер, введенных Постановлением Парламента и распоряжениями Комиссии по чрезвычайным ситуациям Молдовы, чтобы предупредить нарушение целей регулирования в сфере рынка капитала, установленных в ст. 5 Закона №171/2012 о рынке капитала, а также в целях недопущения ситуаций, которые могли бы поставить под угрозу жизнь и здоровье или ущемить права миноритарных акционеров, доводим до сведения, что Постановлением НКФР №14/11 от 27.03.2020 «О мерах по заявлениям об обязательном отзыве ценных бумаг» принято решение:

В отступление от требований п. 122 и п. 122¹ Постановления о публичных предложениях на приобретение, утвержденного Постановлением НКФР №33/1 от 16.06.2015, НКФР во время чрезвычайного положения не будет визировать заявления об обязательном отзыве ценных бумаг.

Коммерческий Банк «Moldindconbank» А.О.

Доводит до сведения акционеров и инвесторов, что раскрытие информации, предусмотренной законодательством о рынке капитала, осуществляется путём размещения на собственной официальной веб-странице банка <https://www.micb.md/informatia-valori-mobiliare-ru/> и посредством Официального механизма накопления информации <https://emitent-msi.market.md/ru/>.

Также, информация о событиях, указанных в пкт. 28), подпкт. 3), 5) и 15) Положения о раскрытии информации эмитентами ценных бумаг, утверждённого Постановлением Национальной Комиссии по Финансовому Рынку №7/1 от 18.02.2019 г., дополнительно раскрывается путём публикации уведомления в газете «Capital Market».

Вниманию акционеров Mobiasbanca – OTP Group S.A.

УВАЖАЕМЫЙ АКЦИОНЕР!

Mobiasbanca – OTP Group S.A. сообщает, что в соответствии с Решением №14 Комиссии по чрезвычайным ситуациям Республики Молдова от 06.04.2020 и с Решением Совета Банка от 13 апреля 2020 г. было аннулировано Решение Совета Банка от 25 февраля 2020 г., о созыве 28 апреля 2020 г. годового Общего Собрания Акционеров.

Дополнительную информацию можете получить по тел. 022 812 431; 0 22 812 438.

Исполнительный комитет банка

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки: Moldpresa: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: Instituția Publică Ediția Periodică CAPITAL MARKET

Регистрационный №: 1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку

Главный редактор: Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Лилия АЛКАЗЭ

Прием объявлений и отчетов:

ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL BC "Victoriabank", S.A., fil.11, Chișinău, BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket". Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы. Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup" SRL

Сектор информационных технологий и связи остается одним из самых динамичных в национальной экономике. Это очевидно и без слов. Цифры говорят сами за себя. Доля сектора ИТ составила 7% в ВВП. Последние данные Национального банка Молдовы за 2019 год показывают «значительный рост экспорта услуг в сфере информатики (+32,1%), превысивших в 2019 году экспорт алкогольной продукции».

Говорят, что именно ИТ-компании лучше смогут адаптироваться к кризису, вызванному пандемией. И менеджеры таких компаний в большей мере готовы к реструктуризации бизнеса, к использованию новых подходов. Общее мнение заключается в том, что эти компании избежат «изоляции» на время кризиса, то есть не остановят деятельность.

Правда, ИТ-компании тоже страдают от кризиса. Об этом говорит исследование Национальной ассоциации компаний в сфере информационных технологий (АТИС), проведенное среди 91 компании.

Так, большинство участников исследования отметили, что основные проблемы, с которыми они сталкиваются из-за кризиса, – это остановка исполнения действующих договоров (25,3% или действие каждого четвертого договора остановлено), сокращение примерно на треть спроса на услуги ИТ и на продукты компании (16,5%), задержки с выплатами клиентами за уже оказанные услуги (11%). Кроме того, упал спрос на специфические услуги / продукты компании (6,6%), говорится в исследовании АТИС.

Основными вызовами на ближайший период, когда сохранится неопределенность из-за кри-

зиса, станут снижение доходов (73,6% респондентов), оптимизация административных расходов (60,4%). Примерно половина или 48,4% респондентов считает, что необходимо снизить расходы на персонал. Исследование показывает, что среди других проблем называют неясные перспективы в будущем, снижение доходов клиентов, невозможность удаленной работы для всех сотрудников, отсутствие персонала на рабочем месте, низкая трудоспособность, так как необходимо воспитывать детей.

Более половины представителей ИТ-компаний уверенно отметили, что ожидают падения доходов в ближайшем будущем. Более оптимистично настроены 17,6% респондентов, заявивших, что не ожидают снижения доходов, и 24,2% сообщили, что снижение «возможно».

Более того, на ближайшие два квартала ИТ-компаний и стартапов прогнозируют значительное сокращение продаж в следующих объемах:

- на 10% – 11,8% респондентов;
- от 10 до 20% – 25% респондентов;
- более чем на 20% – 47,1% респондентов;
- на 30% – 1,5% респондентов;
- более чем на 30-40% – 1,5% респондентов;

Спрос на ИТ-услуги во время пандемии упал на 27,5%

- более чем на 40% – 1,5% респондентов;
- на 50% – 1,5% респондентов;
- на 70% – 1,5% респондентов;
- на 80% – 2,9% респондентов.

Кроме того, 1,5% респондентов указали, что доходы уже снизились на 97%. Некоторые компании (1,5%), напротив, отметили, что ожидают роста доходов, за этот период могут появиться проекты, необходимые для развития бизнеса.

Сохранение рабочих мест является еще одной проблемой для каждой компании во время кризиса. Участники опроса сообщили, что в состоянии продолжать деятельность компании и платить зарплаты, не сокращая рабочие места в течение месяца (11%), двух месяцев (18,7%), трех месяцев (27,5%), более длительного периода (29,7%). Не могут совсем про-

должать деятельность компании и платить зарплаты, не сокращая рабочие места, 9,9%, в течение шести месяцев или при условии урезания зарплаты на 70% – 1,1%.

Кризис требует соответствующих мер для адаптации трудового процесса к новым реалиям. Так, с момента введения чрезвычайного положения ИТ-компании внедрили некоторые меры по преодолению проблем, вызванных кризисом. Среди них: внедрение удаленного режима работы (93,4%), меры безопасности и защиты (44%), оптимизация административных расходов (37,4%), оптимизация заработной платы (18,7%). Среди других мер отмечены сокращение бюджетов всех отделов и замораживание зарплат.

Какие меры, по мнению этих компаний, следует принять в ближайший период? Помочь преодо-

леть кризис могли бы такие меры, как возврат части выплаченных налогов, поддержка государства в сфере сохранения работников на время технического простоя, гранты или займы на развитие новых продуктов, отсрочка по выплатам налогов. Менеджеры ожидают также финансирования малых и средних предприятий со стороны внешних партнеров по развитию, сокращения налогов по договорам аренды, снижения основных и административных расходов, сокращения цен на аренду. Кроме того, необходимы налоговые льготы для резидентов ИТ-парков, правительственная поддержка оптимизации расходов на сохранение работников, выгодные кредиты с внешними гарантиями.

В опросе, проведенном АТИС, приняла участие 91 компания, из которой 46,2% насчитывают менее 10 работников, 35,2% – до 50 человек, 7,7% – до 100 работников, 6,6% – до 200 и 4,4% – более чем 200 человек.

До вспышки пандемии коронавируса нового типа 62,6% компаний-респондентов разрабатывали продукты и услуги для международных рынков и 13,2% – для местного рынка. 24,2% респондентов указали, что среди их клиентов есть как местные, так и международные организации и компании.

Влад БЕРКУ

Кризис угрожает компаниям банкротством. Балансы банков – под угрозой

Помимо угрозы здравоохранению, глобальная пандемия несет неблагоприятные последствия и для глобальной экономики. Молдова будет беззащитной, если часть компаний обанкротится, а население не сможет вернуть кредиты. Это плохо скажется на состоянии банков и приведет к росту неудачных кредитов.

Сейчас у банковского сектора Молдовы хорошая капитализация, чтобы справиться с кризисом. У банков достаточно ликвидности, чтобы поддержать бизнес и население.

«Кроме того, внешние позиции страны, представленные в валютных резервах, выглядят достаточно комфортными, такие активы составляют около \$3 млрд, что соответствует пяти месяцам импорта. Тем не менее, некоторые клиенты банков с трудом справятся с кризисом или обанкротятся в дальнейшем. Это приведет к росту неудачных кредитов, количеству случаев банкротства и увеличению портфелей коллекторских компаний. К тому же снижение внутреннего спроса может изменить цену некоторых активов (например недвижимости), что поставит под удар баланс банков. В конце концов банки станут вести себя осторожнее в вопросе рефинансирования/реструктуризации ряда кредитов, а премия за риск, запрашиваемая за финансирование правительства, может возрасти на фоне ухудшения в сфере публичных финансов и экономических условий в целом», – считают экономисты Expert-Grup.

Чтобы не допустить ухудшения ситуации, смягчить последствия пандемии COVID-19, поддержать хорошую капитализацию и стабильность банков, центральный банк рекомендует банкам воздержаться от выплаты дивидендов акционерам и от других форм распределения капитала.

«Сохраненный капитал может быть использован для компенсации любого ухудшения качества кредитного портфеля и поддержки финансирования бизнес-среды и населения. В этой связи банкам рекомендуется продолжать продвигать адекватную

политику, осуществлять разумное планирование капитала и ликвидности, а также надежное управление рисками», – говорится в сообщении Нацбанка Молдовы (НБМ).

Согласно последним данным НБМ, сальдо долгов по неудачным кредитам в общем сальдо кредитных долгов после двух лет роста уменьшается – с 18,5% в ноябре 2017 года (когда отмечен рекордно высокий уровень) до 8,1% в феврале 2020 года. Снижение доли неудачных кредитов объясняется тем, что банки применяют новые процедуры (разделение «хороших» активов и «плохих», и другие), что и привело к снижению.

ОДНОВРЕМЕННОЕ СНИЖЕНИЕ СПРОСА И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ТОВАРОВ

«Мы наблюдаем практически одновременное снижение спроса и предложения на товары и услуги. В некоторых отраслях отмечено серьезное сокращение экономической деятельности, в то время как другие еле выживают из-за введенных ограничений. В отсутствие решительных мер реальная экономика рискует столкнуться с резким спадом объема продаж, сокращением занятости и ростом безработицы. Частные инвестиции сократятся, внимание предпринимателей будет направлено на обеспечение текущих расходов и максимальное удержание квалифицированных сотрудников. Кроме того, есть риск появления пробок в цепи обеспечения, а также во взаимоотношениях поставщиков и клиентов. Все должны взять

на себя часть убытков – от производителей до владельцев магазинов, а также офисы, банки, поставщики», – считает директор Expert-Grup Адриан Лупушор.

По его словам, НБМ надо сохранить базисную ставку на низком уровне и, вероятно, постепенно снижать норму обязательных резервов, чтобы стимулировать снижение процентных ставок в экономике и повышать вливания ликвидности. НБМ уже объявил о снижении базисной ставки на 1,25 п. п. до 3,25% и нормы обязательных резервов для депозитов в леех на 2,5 п. п. – до 38,56%. Все же, в нынешних условиях необходимо более выраженное смягчение денежной политики, особенно путем снижения нормы обязательных резервов до 15%, что автоматически высвободит около 10 млрд леев. Инфляционный фон позволяет ослабить денежную политику, хотя и рост инфляции сверх коридора, удерживаемого НБМ, представляет собой менее серьезную проблему по сравнению с возможными последствиями кризиса для макрофинансовой стабильности, а именно это и должно стать основной задачей Нацбанка во время кризиса.

Более того, для поддержки распределения ликвидности из банковской системы в реальную экономику надо предоставить государственные гарантии по кредитам, которые финансируют потоки наличности для компаний, которые остановили деятельность из-за введенных запретов на период чрезвычайной ситуации. Механизм

предоставления таких гарантий можно заимствовать из программы «Первый дом», в том числе что касается компенсации части процентной ставки.

ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УСПЕХ ИСПОРЧЕН КРИЗИСОМ

Экономика чувствительна к внешним ударам, ведь Молдова не располагает залежами полезных ископаемых и зависит от экспорта. Это можно заметить по спросу на продукты, переработанные на давальческом сырье (кабель, текстиль). Эти отрасли прямо зависят от автомобилестроительных отраслей Румынии и Германии, например, или текстильной отрасли Италии. По мнению экономиста Виорела Гырбу, прогнозы макроэкономического показателя на этот год предполагают рост этого показателя примерно на 3,8%, то есть рост национальной экономики примерно на 8 млрд леев. Если достичь этой отметки будет невозможно, это будет означать стагнацию уровня благосостояния граждан страны, упущенные доходы государственного бюджета. В случае серьезных последствий пандемии, консолидированный национальный бюджет недополучит доходы от налогов, пошлин, отчислений и обязательного страхования порядка 2,3 млрд леев. Крайне важно, чтобы власти по возможности смягчили последствия кризиса во избежание наступления длительного экономического и социального кризиса. Суть в том, что это важно не только с точки зрения упущенных налоговых доходов за этот год, а потому, что, став банкротами, предприятия или даже целые отрасли молдавской экономики смогут вернуться на докризисный уровень довольно нескорее.

Международный валютный фонд сообщает, что на сегодняшний день пандемия Covid-19 нанесла ущерб системам здравоохранения развитых стран, а развивающиеся страны могут пострадать и от сопутствующих кризисов – в медицине, экономике и финансах. Многим странам понадобится помощь, чтобы справиться с кризисом, восстановить рабочие места и вернуть экономический рост в самое короткое время.

Виктор УРСУ